

አስር ለኃላፊነት ምላሽ መስጠት

ለሦስተኛው አለም የሚሆን ቃል፡-

«ከነጻነት የበለጠ ትልቅ ሽክም ክላርነት የበለጠ ከባድ ጭነት የለም»

ነጻነትን የመፈለግና የመሸት ሁኔታ በሰው መንፈስ ውስጥ እንደውርስ ሆኖ የተቀመጠ ነገር ነው። እያንዳንዱ ሰው በልቡ ምሽግ ውስጥ የሚያስማው የነጻነት ጩኸት አለ። ከዘር፣ ከባህል፣ ከማህበራዊና ከፖለቲካዊ አውድ ባለፈ ሁኔታ እያንዳንዱ ግለሰብ በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ የአስፈላጊነትንና የጠቃሚነት ስሜት እንዲስማው ይፈልጋል። ይህ እውነት ባለፉት ዘመናት በተደረጉት ሕዝባዊ ትግሎችና ቅኝግዛትን ለመቃወም በተነሱት ግዛቶች በገሃድ ታይቷል።

አገዛዝን የማስፋፋት ዘመን አዳዲስ ነገሮችን ማግኘትን ተከትሎ የመጣ ነው። አውሮፓዊያኖች ትንሽ ከሆነች ክልላቸው ተነስተው የፖለቲካ፣ የኢኮኖሚና ወታደራዊ ደረጃቸውን ለማስፋፋት እንዲነሳሱ ያደረጋቸው ዘመን ነው። ይህ የአገዛዝን የበላይነት ለማስፋፋት የተደረገው ጥረት በአለም በሚገኙ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች ላይ ወረራን፣ ማሸነፍን፣ እርስ በእርስ መተራረድን እንዲሁም በእንዳንድ ሁኔታዎች ደግሞ ፈፅሞ መጥፋትን፣ ጭቆናንና ባርነትን አስከትሏል። ይህ ዘመን የቅኝ ግዛት ዘመን ይባላል። ከእነዚህ ውስጥ ብዙዎቹ ሰዎችና ባህሎች ያላቸውን ነገር ተነጥቀው በባርነት ተሸጠው የጭቆና አገዛዝን ለማስፈን ሊባል ወደተሰያዩ ቦታዎች ተወስደዋል።

ቅኝግዛት በኃይልና በግዳጅ አንድ አገዛዝን ቅኝ በተገዛው ክልል ላይ አስገድዶ ለመጫን የሚደረግ ጥረት ነው። እንዲህ አይነቱ ኢ-ስብአዊ የሆነ ድርጊት በአብዛኛው የተፈፀመው ውስብስብ የሆነ የፖለቲካና የዘውድ ስርዓት በነበራት በአውሮፓ ነው። እንዲህ አይነቱን ታሪካዊ ክስተት ሊመሩ የነበሩት ዋነኛ አገሮች ታላቋ ብሪታንያ፣ ፖርቹጋል፣ ፈረንሳይና ስፔን ናቸው።

የቅኝ ግዛት ሂደት አንድን አካባቢ በኃይል መያዝና በዚያ አካባቢ ላይ ሉአላዊነትን በማወጅ አስገዳጅ ሕጎችን መጫን ያካትታል። የአገሬውን ሰዎች አስገድዶ በመግዛት የውጭ አገዛዝን በማምጣት በዚያ አካባቢ ያሰውን ማናቸውንም ሐብትና ልማትን መቆጣጠርን ያመለክታል። በብዙ ሁኔታዎች ሐብት እየተዘረፈ ወደ ዘውዳዊው አገዛዝ ተልኳል። እነዚህን ክልሎች መቆጣጠር፣ የሐብት ፍላጎትና እነዚህን ነገሮች ለማስጠበቅ የሰው ኃይልን መጠቀም የዘውዳዊው አገዛዝ ዋና ኢላማ ነበር።

በውጤቱም በእነዚህ አገሮች ሁሉ ከንግድ ልውውጥ የተነሳ የኢኮኖሚ ዕድገት መምጣቱ የማይቀር ጉዳይ ነበር። ይህ የባሪያ ንግድ መሠረት ነበር። የሰውን ልጆች በባርነት መሸጥ አዲስ ነገር አይደለም። በመፅሐፍ ቅዱስ ወዳሰው የፈርአን ዘመን መለስ ብለን ልናስተውለው እንችላለን። ይህ ሁኔታ በባቢሎናዊያን፣ በግሪኮች፣ በሮማውያንና በአውሮፓውያን ስልጣኔ ቀጥሎ እናየዋለን። የአውሮፓውያን ኢምፔሪያሊዝም መስፋፋቱ ወደ እኛ ንፍቀ ክበብ ባርነትን ያመጣና በአለም ሁሉ የባርነት መንፈስ እንዲስፋፋ ያደረገ ነው። ባሪያዎችን መነገድ ለሚሊዮኖች እጅግ ትርፋማ የሆነ የኢኮኖሚ ጥቅምን የሚያስገኝ በመሆን የብዙ ሚሊዮኖችን ሕይወት ደግሞ ቀጥፏል።

በሌላ ጉዞ ደግሞ የባሪያ ንግድ ሰዎችን ወደ ሌላ ቦታ ለማሸጋገር ለዘውዳዊ ምኞትና ስስት እንዲስሩ የማድረግን ሁኔታ ያካተተ ነው። በሌሎች ግዛቶች ደግሞ ዘውዳዊ አገዛዙ በመሄድ በዚያ ያሉትን ሕዝቦች አስገድዶ በኃይል መግዛት ነው። በሁለቱም ሁኔታዎች ውጤቱ በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎችን ሰብአዊ መብት ገፍፎ የሰዎችን ብቃት በማዳፈን በጭቆና እንዲኖሩ አድርጓቸዋል።

እነዚህ ግለሰቦች ሰብአዊ ክብራቸውንና ዋጋቸውን ተገፈዋል። በእንዳንድ ሁኔታዎችም ጭራሽ ሰብአዊነታቸውን ሁሉ ተገፈዋል። እንዲህ አይነቱ ሆን ተብሎና ተጠንቶ የተደረገ ነገር ዛሬም ድረስ የዘለቀ የአዕምሮ ድንዛዜና የስሜት ጉዳት አስከትሏል።

የእነዚህ ኢምፔሪያሊስቶች ፕሮግራም ያመጣው ችግር ዛሬ የሦስተኛው አለም ያላደጉ አገሮችና በማደግ ላይ ያሉ አገሮች ተብሎ ተሰይሟል። እነዚህ ቀድሞ ቅኝ ተገዥ የነበሩት አገሮች እንደ

አገርና እንደ ሕዝብ ወደ ራሳቸው ፍጻሜ (destiny) ለመገስገስ ዕድል ያገኙት ከብዙ አመታት ትግል በኋላ ባለፉት ሰባ አመታቶች ውስጥ ነው። ለምን ሦስተኛው አለም ተባለ? የሦስተኛ አለም መለያ ባህሪ ምንድነው?

የሦስተኛው አለም አገሮች

ሦስተኛው አለም የሚለው ፅንሰ ሐሳብ የጂ 5 አገሮች (ፈረንሳይ፣ ጀርመን፣ ጃፓን፣ ዩናይትድ ኪንግደምና ዩናይትድ ስቴትስ) ስለ መጨረሱ ጊዜ የአለም ኢኮኖሚ ዕድገት ከብዙ አመታት በፊት በተሰበሰቡበት ጊዜ የተጓዘበት ነው። በዚህ ጊዜ በአለማችን ያለው ኢኮኖሚያዊ ሁኔታ ያለጓባትን ፕላኔት በሦስት አለማት ክፍሉ የፈረንሳይ ኢኮኖሚስት ለማሳየት ሲሞክር ቃሉን እንደተጠቀመበት ይነገራል።

የመጀመሪያው አለም በግብርና የሚመራ ሕብረተሰብ እንዲሁም በፊውዳል ጌቶችና በአካባቢ ንጉሶች ይመራ የነበረውን የጥንቱን አውሮፓ ያሳያል። ሦስተኛው አለም ደግሞ አዲሱ አለም ተብሎ የሚጠራው ብዙ ሰፋሪዎች የተጓዙበት ደቡብና ሰሜን አሜሪካ ነው። የመጨረሻው አለም ወይም ሦስተኛው አለም ተብሎ የሚጠራው የባርነትና የተለያዩ ጭቆናዎች ስለባ የሆኑትን በቢሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎችን የሚገልጥ ቃል ነው።

በአጠቃላይ ሦስተኛው አለም የሚባለው ከኢንዱስትሪ አብዮት ተጠቃሚ መሆን ያልቻሉትን ሕዝቦች ነው። ምንም እንኳን እነዚህ ሕዝቦች ከኢንዱስትሪ አብዮት ተጠቃሚ ባይሆኑም በላባቸውና በደማቸው የኢንዱስትሪ አብዮትን መለረት የጣሉት እነርሱው ናቸው።

ይህ ጭቆና ቅኝ ግዛትና ባርነት እንዲያብብ በተደረገበት ስፍራ ሁሉ የሚታይ ነው። ዛሬ በአለም ላይ ወደ ስድስት ቢሊዮን የሚጠጋ ሕዝብ አለ፤ ከእነዚህ ውስጥ አራት ቢሊዮን የሚሆኑት የሚገኙት ሦስተኛው አለም ተብሎ በተጠራው አካባቢ ነው። ከእነዚህ በአዲስ መልክ ከተዋቀሩት አገሮች አብዛኞቹ የተፈጥሮ ሐብታቸውን ለሰተዘረፉ ከኢንዱስትሪ በበለፀገውና በቴክኒክ በመጠቀሙ በሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን ተወዳዳሪ የሚያደርጋቸው

መሳሪያ፣ ችሎታና ማሸን የላቸውም። ሦስተኛው አለም ተብሎ የተጠራው አካባቢ አብዛኛውን ሕዝብ እንደሚሸፍን ማወቁ እጅግ እስፈላጊ ነው። ምክንያቱም በአሁኑ ጊዜ እነዚህ አካባቢዎች የአግዚአብሔርን ትኩረት ስበዋል። ከዚህም የተነሳ እነዚህ ሕዝቦች በዚህ አካባቢ ያላቸውን አላማ መገንዘብ አለባቸው።

ፈጣሪ ለሰው ልጆች ሁሉ ያሰበውን ነጻነት ለመቋደስ እነዚህ አገሮች የመጨረሻው አለሞች ናቸው። ቢሆንም ግን ወደዚህ ነጻነት የመድረሱ ሁኔታ ለብዙዎቹ አገሮች ተስፋ አስቆራጭ፣ አደናጋሪና አደናባሪ እየሆነባቸው ነው።

የእነዚህ አዲስ የተወለዱ በማደግ ላይ ያሉ አገሮችን ታሪክ በመጠኑ ስንቃኝ ፖለቲካዊ አሰመረጋጋት፣ የኢኮኖሚ መቅሰፍት፣ ማህበራዊ ግርግር፣ የባህል ግራመጋባትና መንፈሳዊ ፍጥጫ ነግሶባቸው ይታያል። ብዙ የሦስተኛው አለም አገሮች በማንነት ቀውስ፣ በስራ ስነምግባር አጥረት እንዲሁም የአላማ፣ ራዕይና በራስ መተማመን አለመኖር እየተሰቃዩ ነው።

የአፍሪካ አህጉር በማደግ ላይ ያሉ የሦስተኛው አለም አገሮች ወደ አለም አቀፉ የኢኮኖሚ፣ የፖለቲካ፣ የልማት፣ የማህበራዊ አድገትና የባህል ማንነት መድረክ ለመግባት ያደረጉትን ጥረት ያሳያል። በካሪቢያን የሚገኙ አገሮችም ከባርነት ጭስ ከወጡት የአፍሪካ፣ የእስያና የሩቅ ምስራቅ አገሮች የተለዩ አይደሉም። በደቡብ አሜሪካ የሚገኙ አገሮች እነብራዚል፣ ቺሊ፣ አርጀንቲና፣ ኮሎምቢያ፣ ፔሩ፣ ቪኔዙዌላ እንዲሁም የሶቭየት አጋር የሆኑት አገሮች የጭቆና ጠባሳ አርፎባቸዋል። ጥያቄው እነዚህ ቀድሞ በቅኝ ግዛት ስር የነበሩት አገሮች ሁሉ ለነጻነትና ለልማት የሚያደርጉት ጥረት ለምን የተስፋ መቁረጥ ዳመና አዳመነበት? ለእነዚህ አገሮች ከኢምፔሪያሊስቶች የጭቆና አገዛዝ መውጣትና ፖለቲካዊ ሉአላዊነት ማረጋገጥ ቀላል ሆኖ ለምን ተስፋ ወዳደረጉት ነጻነት መድረስ ከበዳቸው? መልሱ የነጻነትና የጭቆና ባህሪ ምን መሆናቸው ላይ የተገጠሰጠሰ ነው።

ይህ መልስ ለግለሰብም ሆነ ለአገር ተመሳሳይ ነው። እውነተኛ ነጻነትን የሚያረጋግጡ መርሆች የተመሰረቱት በአግዚአብሔር ነው። እነዚህ መርሆች እንደ ምሳሌ ከምትሆኑ ከግብፅ ነጻ በመውጣት ወደ ሐብት፣ ወደ ብልፅግና፣ ወደ

መረጋጋት፤ ወደ ባህልና የሞራል ጥንካሬ ከፍ ማለት ከቻለችው ከእስራኤል ማየት እንችላለን። ይህ አገራዊ ተአምር የተፈፀመበት ሕግና መመሪያ እውነተኛ ነጻነትን ማግኘት ለሚፈልጉ አገሮች፤ ማህበረሰቦችና ግለሰቦች ሁሉ ሊጠቀሙበት የሚችሉበት ነው። የአገራዊ ነጻነት ሞዴል የሚሆንንና ሰራሳችን ሕይወትና አገር ልንጠቀምባቸው የምንችልባቸውን መርሆች እንይ።

የጭቆና መርህና ኃይል

በመፅሐፍ ቅዱስ የተልቁ ነጻ እውጪ ሙሴ ታሪክ የሚጀምረው የግብፅ ልዑል የነበረው ዮሴፍ በመቶ አስር አመቱ ከሞተ በኋላ ከተነሳው ጭቆና ጋር ተያይዞ ነው። ሙሴ በትውልዱ ዕብራዊ ሲሆን በፈርአን ልጅ ያደረገና እንደ ንጉስ ልጅ የተቆጠረ ሰው ነው። የመፅሐፍ ቅዱስ ሁለተኛ መፅሐፍ ዘፀአት የእስራኤልን ከግብፅ መውጣት በዝርዝር ይነግረናል። ድራማው የሚጀምረው ዮሴፍን የማያውቅ አዲስ ንጉስ በግብፅ ሊነሳ ነው። ሁሉንም እስራኤላዊያን ባሪያ አድርጓቸው በላያቸው ላይ አሰቃ ሾመባቸው።

«በግብፅ ዮሴፍን ያላወቀ አዲስ ንጉስ ተነሳ። እርሱም ሕዝቡን እነሆ የእስራኤል ልጆች ሕዝብ ከእኛ ይልቅ በዝተዋል በርትተውማል፤ እንዳይበዙ ሰልፍም በተነሳብን ጊዜ ጠላቶቻችንን አግዘው እንዳይወጡ ከምድሪቱም እንዳይወጡ ኑ እንጠበብባቸው አለ። በብርቱ ስራም ያስጨንቋቸው ዘንድ ግብር አስገባሪዎችን ሾመባቸው ለፈርአን ፊቶምንና ራምሴን ጽኑ ከተሞች አድርገው ሰሩ ... በጽኑ ሥራ በጭቃ በጡብም በእርሻ ሥራ ሁሉ በመከራም በሚለሩአቸው ሥራ ሁሉ ሕይወታቸውን ያስመርሩአቸው ነበር።»

(ዘፀ 1:8-11፣14)

ይህ ቃል ጭቆና አዲስ ክስተት እንዳልሆነ ያሳየናል። በዘፍጥረት ላይ ሰው አለመታዘዝ ከጀመረ ወዲህ ሰው አገዛዝን ተግባራዊ ለማድረግ ሊሞክር የሚፈጠር ክስተት ነው።

እስራኤላዊያን በግብፅ ከአራት መቶ አመታት ለሚበልጥ ጊዜ ቆይተዋል፤ ብዙዎቹ ከጭቆና ተፅዕኖ ስር ነበሩ።

ጭቆና የሌሎች ሰዎችን አካላዊ፣ አዕምሮአዊና መንፈሳዊ ፍላጎት እስከመቆጣጠር የሚደርስ ውጫዊ አገዛዝ ነው ተብሎ ሊተረጎም ይችላል። ጭቆና የራሱን ዕድል የመወሰነ መብትን የሚገፍና የገባ ብቃታችንን የሚያፍን ነው። የሰው መንፈስ የተፈጠረው ለመግዛት ነው። ይህ እግዚአብሔር በፍጥረት ላይ የመሰረተው አላማ ነው።

«ሰውን በመልካችን እንደምሳሌአችን እንፍጠር፤ የባህር አሦችንና የሰማይ ወፎችን እንሰሳትንና ምድርን ሁሉ በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትን ሁሉ ይግዙ።»

(ዘፍ 1: 26)

የሰውን መንፈስ ለመግዛት፣ ለመቆጣጠር፣ ለመጫን፣ ለመገደብና ለመጨቆን የሚደረግ መከራ ሁሉ በመጨረሻ ላይ አይሳካም። ከዚህ ተፈጥሮአዊ ከሆነ የአገዛዝ መንፈስ የተነሳ ነጻ ለመውጣት ያለው ፍላጎት ሁል ጊዜ ጭቆናን ያሸንፋል።

በማንኛውም የጭቆና ሁኔታ ውስጥ እንደሚሆነው ሁሉ ከጭቆና ምድጃ ስር ካለው የእስራኤላዊያን የተለበረ መንፈስ የወጣ ጢስ ይታያል። ፈጣሪ፣ እግዚአብሔር፣ የሰማይና የምድር ጌታ ጩኸታቸውን ለማና መልስ ሰጠ።

«በግብፅ ያለውን የሕዝቤን መከራ በእውነት አየሁ ከእስገባሪዎቻቸውም የተነሳ ጩኸታቸውን ሰማሁ፤ ሥቃያቸውንም አውቄያለሁ፤ ከግብጻውያንም እጅ አድናቸው ዘንድ ከዚያችም አገር ወተትና ማር ወደምታፈስ ሰው አገር ወደ ሰፊይቱና ወደ መልካሚቱ አገር ... አሁንምና ሕዝቤን የእስራኤልን ልጆች ከግብፅ ታወጣ ዘንድ ወደ ፈርአን አልክሃለሁ።»

(ዘፀ 3:7-8፣10)

ይህንን በጀብዱ የተሞላ ከባርነት የመውጣት ሂደትን በምንመለከትበት ጊዜ ለግለሰብ፣ ለማህበረሰብና ለአገር አርነት የሚረዱ በእግዚአብሔር የተሰጡ መርሆችንና መንገዶችን እናያለን። እነዚህን መርሆች እንመልከታቸውና ስሕይወታችንና ለአገራችን ተግባራዊ አናድርጋቸው።

የጭቆናን ባህሪ መረዳት

የጭቆና ግብ የሰውን መንፈስ በሕገዝና በቁጥጥር ስር ማድረግ ነው። ጭቆና የራስን ዕድል የመወሰንን መብት ያጠፋል። ይህም የሚሆነው «መንፈስን መስበር» በተባለው አዕምሮአዊ ቅኝት ነው። ይህ ነፍስን መቆጣጠር ይባላል። ነፍስ አዕምሮ፣ ፈቃድንና ስሜትን ትይዛለች። ይህ ሂደት በአብዛኛው የሚጀምረው አካላዊ ነጻነትን፣ እንቅስቃሴንና ለተለያዩ አካባቢዎች ያለውን ተጋላጭነት በመቀነስ ነው። ግቡ የአንድን ግለሰብ አካላዊ ሁኔታ ላይ ቁጥጥር በማድረግ አዕምሮአዊ፣ ስሜታዊና መንፈሳዊ ሁኔታ ላይ ተፅዕኖ ማምጣት ነው። ይህ ሂደት አቅርቦቶችንና መረጃዎችንም እንዳያገኙ ማድረግን ይጨምራል። ለዚህ ነው በታሪክ እንደምናየው ጨቋኞች የሚጨቁኑአቸውን የትምህርት ዕድልና ከቦታ ቦታ የመንቀሳቀስ መብት እንዳይኖራቸው የሚያደርጉት። መርሁን ንጉስ ለሰሞን በምሳሌ ላይ «ሰው በልቡ እንዳለበ እንዲሁ ነው» (ምሳሌ 23:7) በማለት ገልጦታል። ልብ የሚለውን ቃል አስተውሉት፤ የሰው ምክንያታዊ የሆነ ክፍልና ውስጠ ሕሊና (subconscious mind) ነው። ሰውን፣ ማህበረሰብን ወይም አገርን በቁጥጥር ስር ለማድረግ ወደውስጡ ሕሊና የሚገባውን መረጃ መቆጣጠር ያስፈልጋል። በሌላ አባባል የጭቆና የመጨረሻ ግቡ ውስጠ ሕሊናን መቆጣጠርና ማስገደድ ነው።

ይህ መርህ የመንፈሳዊ ጭቆና መርህ ነው። በመዕሐፍ ቅዱስ እንደምናየው የመጀመሪያው ፈተና ዘፍጥረት 3 ላይ ሲመጣ ፈታኙ እንደ እግዚአብሔር የመሆንን ሐሳብ በሄዋን «ልብ» ወይም አዕምሮ ውስጥ አስቀመጠ። ከዚያም በመቀጠል ባለመታዘዝ እንደ እግዚአብሔር መሆን እንደሚቻል ሐሳብ አቀበለ። የሰው መንፈስ ጥፋት የሚሆነው ሁል ጊዜ በዚህ አይነቱ መንገድ ነው። ለዚህ ነው በቀደመችው ቤተክርስቲያን ታላቁ ሐዋሪያ ጳውሎስ «በእግዚአብሔር እውቀት ላይ የሚነሳውን ክፍ ያለውን ነገር ሁሉ

እናፈርሳለን ለክርስቶስም ለመታዘዝ አዕምሮን ሁሉ እንማርካለን» (2ኛ ቆሮ. 10:15) ብሎ የተናገረው።

ኢየሱስ በዚህ ጉዳይ ላይ ተጨማሪ የሆነ ነገር ለደቀመዛሙርቱ ተናግሮአል። «ከእኛ የሚወጣ ግን ከልብ ይወጣል ሰውንም የሚያረክለው ያ ነው» (ማቴ. 15:18)። ቀጠለና «ከልቡ አሳብ . . . ይወጣልና ሰውን የሚያረክለው ይህ ነው» (ቍ. 19-20) አለ። በመዕሐፍ ቅዱስ «ንስሐ» የሚለው አዋጅ የነፍስን (የአዕምሮን፣ የፈቃድንና የስሜትን) ኃይልና ለፍራ ያለምርበታል። ንስሐ የሚለው ቃል «አስተሳሰብን መለወጥ» ማለት ነው። ውስጠ ሕሊናችን (subconscious mind) ሳይሰወጥ ሌላ የሚሰወጥ ነገር ሹደናርም። ስለዚህ ጭቆና ውጤታማና የተላካ ሆነ የሚባለው ነፍስ ስትገዛ ነው። ይህ የአዕምሮን መንፈስ የመስበር ሂደት ነው።

የኢምፔሪያሊስቶችና የቅኝ ግዛት ገዢዎች ጭቆና በቢሊዮን በሚቆጠሩ በማደግ ላይ ባሉት የሦስተኛው አስም አገሮች ሕዝቦች ላይ ካስከተላቸው ላይ ያመጡት ትልቅ ተፅዕኖዎች መካከል የጨቋኞቹ የጭቆና ፍልስፍና በስዎች ላይ ያመጣው አዕምሮአዊ እክል አንዱ ነው። ምንም እንኳን ጭቆና ውጫዊ ነገር ሆኖ ቢጀምርም የመጨረሻ ውጤቱ ግን አዕምሮአዊና ስነልቦናዊ እስራት አስከትሎብናል።

የጭቆና ተጽእኖ

የጭቆናን ውጤቶች በጥንቃቄ ስንመስከታቸው በጨቋኙም ሆነ በተጨቋኙ ላይ ተፅዕኖ እንዳመጣ እንረዳለን። ጭቆና የሚጀምረው የአንድ ግስብብን ክብርና ማንነት በማጥፋት ነው። አንድ ሰው ስለራሱ ያለውን ዋጋ በመግፈፍ በሰብአዊነቱ ላይ ዝቅተኛ አመለካከት እንዲኖረው ያደርጋል። ጭቆና በተስፋ መቀረጥ መንፈስ ስማካኝነት እንደ ሰው ስማካኝነት ሕይወቱ ትርጉም ስልባ እንዲሆን ያደርጋል። በተጨቋኑ ሰዎች መካከል ራስን መጠራጠርና ድብርት የተለመዱ ሲሆን ውጤታቸውም ራስን መጥላት፣ የዝቅተኝነት ስሜት፣ ፍርሃትና ጨቋኝን ማክበር ይሆናል።

ውጤቱ ከዚህም ባሻገር አስገድዶ ከማለራት ሁኔታ ጋር የተያያዘ ነው። ሰዎች ተገደው በሚሰሩበት ጊዜ ለስራ አሉታዊ አመለካከት ከማዳበራቸውም በተጨማሪ ተነሳሽነት የላቸውም፤

እንዲሁም አንድን ስራ በመጨረስ ያለ ልክ መመካት ይታይባቸዋል። በጨቋኝ ተፅዕኖ የተከበበ የሕይወት ሁኔታ ውስጥ የፈጠራ መንፈስ፣ ገንቢ የሆነ አስተሳሰብ፣ ሰረጅም ጊዜ ማቀድ ለአንድ ሰው ወይም ቤተሰብ ሰውደፊት ተስፋን መስክቅ የሚባሉትን ነገሮች ያጠፋዋል።

የቤተሰብ ማህበራዊ መዋቅር መጉዳቱም በተጨቋኞች ላይ ያመጣው አሉታዊ ተፅዕኖ አለ። በብዙ ሁኔታዎች ግለሰቦች ከቤተሰባቸው እንዲለዩ ተደርጓል። ይህ ደግሞ በሰብአዊ ማህበረሰብ ውስጥ የታሪክ፣ የውርስ፣ የዝምድናና የጠቃሚነትን ስሜት ያጠፋል። በቀድሞ ጊዜ በጭቆና ውስጥ የነበሩ ብዙ ሰዎች ከብዙ አስርተ አመታት በኋላ እንኳን አሁንም የዚያ ጨቋኝ መዋቅር ጉዳት ስለባ መሆናቸው አየታየ ነው። በብዙ ማህበረሰቦች የቤተሰብ መዋቅር እየፈራረሰ ስለሆነ ስለቤተሰብ ሊኖር የሚገባው ፅንሰ ሐሳብ አየጠፋ ነው። ዛሬ በካሪቢያን፣ በአፍሪካና በደቡብ አሜሪካ ይህ ነገር የብዙ ማህበራዊ ችግሮች ምንጭ እየሆነ ነው።

በግብፅ የነበሩት የተጨቆኑ ልጆች፣ ሙሴ ከቤተሰቡ መለየቱና በፈርሐን ልጅ እጅ ማደጉ ጭቆና በቤተሰባዊ መዋቅር ላይ ያለውን ተፅዕኖ ያሳያል። በጭቆናና በባርነት ስነልቦናዊ ግራ መጋባትና መናጋት የደረሰበት የቤተሰብ መዋቅር ሰፊ በሆነ ማህበረሰብ ውስጥ ሊኖር የሚገባው ጤነኛ ማህበራዊና ባህላዊ አቋም እንዳይኖር አድርጓል።

ጭቆና ለቤተሰብ የሚያስፈልገውን ነገር ማምጣት ያለባቸው ወንዶች ናቸው በሚለው አስተሳሰብ ላይ ግራ የተጋባ ግንዛቤ እንዲኖር አስገዳጅ ሁኔታ ፈጥሯል። ይህም ወንዶች በቤተሰብ ውስጥ የአስመብቃት ሐፍረት እንዲሰማቸው እንዲሁም ተገቢ የሆነ የአመራር ሚናቸውን እንዳይጫወቱ አድርጓል። በብዙ ሁኔታዎች ወንድ ለቤተሰቡ የሚያስፈልገውን ነገር ማዘጋጀትና ማቅረብ አለበት፤ እንዲሁም ቤተሰቡን ከአደጋ መጠበቅ አለበት፤ የሚለው ባህላዊ ሚና ጥፋትን፣ የውድቀትን መንፈስ፣ ድብርትና ተስፋ መቁረጥ እንዲኖር አድርጓል። ይህ ደግሞ ቁጣና መራርነትን የተሰያዩ የአመፅና ማህበረሰቡን የሚጉዱ ባህሪያትን በማንፀባረቅ በቤተሰባዊ ግንኙነት ውስጥ እንኳ የተሰያዩ ችግሮችን ፈጥሯል።

ጥቆና የጥገኝነት መንፈስን ከማምጣቱ በተጨማሪ በራስ መተማመን ያሳጣል። ጭቆና ልማድና ሕይወት ሊሆን ይችላል። በተጨቋኞች መካከል ጭቆና ተገቢ እንደሆነ የሕይወት ዘይቤ ተደርጎ ይወሰድና ይህንን ሰመቀልበስ የሚደረግ ሙከራ ሁሉ ዋስትናን ለማሳጣት የሚደረግ ማስፈራሪያ ተደርጎ የሚወሰድበት ሁኔታ አለ። ይህ ተቃርኖ ያለው ነገር ነው፤ ነገር ግን ታሪክ ለዚህ አላዛኝ ሁኔታ በቂ የሆነ ምስክርነቱን ይሰጠናል።

የአስራኤልን ልጆች ሁኔታ ስንመለከት ሙሴ ከባርነት ስለመውጣት ሲናገር በዚያ ሁኔታ ውስጥ አሸናፊ ሆኖ ለመውጣት ረጅም ጊዜ ወስዶባቸዋል።

«ስፈርሐን ዘንድ ሲወጡ ሙሴንና አሮንን በፊታቸው ቆመው ተገናኙአቸው። እነርሱም በፈርሐንና በባሪያዎቹ ፊት ሽታችንን አግምታችሁታልና ይገድሉንም ዘንድ ሰይፍን በእጃቸው ሰጥታችኋልና እግዚአብሔር ይመልከታችሁ ይፍረድባችሁም አሉአቸው»።

(ዘፀ. 5:20-21)

ሙሴም ማጉረምረማቸውን ለእግዚአብሔር በማጉረምረም አቀረበና እንዲህ አለ፡-

«እነሆ የአስራኤል ልጆች አልሰሙኝም እንዴትስ ፈርሐን ይሰማኛል? ይልቁኝም እኔ ከንፈረ ቆላፍ ነኝ»።

(ዘፀ. 6:12)

ጭቆና በተጨቋኝ አይምሮና ሕይወት ምሽግ ሊሠራ ይችላል። በዚህም ተጨቋኝ ለነፃነት ባለው ብሩህ ተስፋ ላይ ጥላ ያጠላል።

ከግብፅ ክወጡ በኋላም አንኳ ቢሆን፤ ጭቆና በሰው መንፈስ ላይ ያለውን ተፅዕኖ ክእስራኤላዊያን በላይ በጠንካራ ቃል የገለፀው የለም።

«እነሆም ግብጻውያን በኋላቸው ገስግሰው ነበር የአስራኤልም ልጆች እጅግ ፈሩ ወደ እግዚአብሔርም ጮኹ። ሙሴንም በግብፅ መቃብር ስላልኖረ በምድረበዳ እንሞት ዘንድ አወጣኸንን? ከግብፅ ታወጣን ዘንድ ይህ ያደረክብን ምንድነው? በምድረበዳ ከምንሞት ብንገዛላቸው ይሻለናልና፡- ተወን ለግብጻዊያን እንገዛ ብለን ግብፅ ሳለን ያልንህ ቃል ይህ አይደለምን? አሉት»።

(ዘፀ. 14:10-12)

ለብዙ አመታት ሰነጻነት ሲጮኹ የነበሩ ሕዝቦች ነጻ የሚወጡበት እድል ሲመጣላቸው ከነጻነት ይልቅ ባርነትን መፈለጋቸው ምፀታዊ ነው።

በተጨማሪም ሰዎች ላይ የጭቆና የመጨረሻው ውጤት በማንኛውም ዋጋ ቅፅበታዊ በሆነ መንገድ የፍላጎታቸውን መርካት መፈለጋቸው ነው። የተጨቆኑ ሰዎች ቁሳዊ ነገሮችን እንደ የጋይል፣ የነጻነትና የአኩልነት ምልክት አድርገው ይወስዷቸዋል። እንዲህ አይነቱ ነገር የሚመጣው ሕይወታችሁ በጨቋኝ ቁጥጥር ተደርጉበት ስለነበረ ነው። ይህ አይነቱ ባህሪ ቁሳዊ ነገሮችን ለማግኘት ገደቦችና ወሰኖች ሲቀመጡ የዚያን ጊዜ የሚክሰት ነው። በጨቋኝ ከተቀመጠው ዕቅድ ውጭ መጪውን ጊዜ ካለመመልከት የሚመጣ ነው። በሌላ አባባል ተጨቋኝ ነጻነቱንና የራሱን ዋጋ የሚለካው ጨቋኝ ባለው ነገርና የሕይወት ዘይቤ ነው። ከዚህም የተነሳ ተጨቋኝ ጨቋኝ ያለውንና የደረሰበትን ደረጃ ግላዊ ነጻነትን ለማግኘት አንደ ትልቅ ማስተያየ ይቆጥረዋል።

የእነዚህ ነገሮች ውጤት እንዲህ ነው። ተጨቋኞች ምንጊዜም ነፃ የመሆናቸውን ፍላጎት እንዲከተሉ እድል ሲሰጣቸው፤ ለቁሣዊ ነገሮች ያላቸው ከፍተኛ ፍላጎት አይምሯቸውን ይይዘዋል። ይህ በቁሣዊ ነገር ላይ ልብን መጣል በሕይወት አቅጣጫ ላይ መሪ

ነይል ይሆንና የረዥም ጊዜ መሠረታዊ የእድገት አቅዳቸውን፤ ጊዜያዊ ስሆን ስሜታዊ አርካታቸው መስዋእት እንዲያደርጉ ያስገድዳቸዋል። በማደግ ላይ ባሉ ብዙ ሀገሮች ይህ ለማህበራዊ ኑሮ ሳንካዎችና ወንጀሎች ዋነኛ ምንጭ ነው። ግለሰቦችም የራሳቸውን ክብርና ዝና ፍላጎት አንዳቸው አንዳቸውን በክንቱ ውዳሌ ሲክቡ ይገኛሉ። አንዱ የተጨቆነ አይምሮ ምልክት ይህ ነው።

ጭቆና በጨቋኞች ላይ ያመጣው ተጽእኖ

ብዙ የጭቆና ሰለባ የሆኑ ሰዎች በቀድሞ ጨቋኞቻቸውና የጭቆና መሳሪያ በሆኑት ነገሮች ላይ ሁሉ ጥላቻ፣ ምሬትና ጥርጣሬ አላቸው፤ ነገር ግን ጭቆና ተፅዕኖውን ያሳረፈው በተጨቋኞች ላይ ብቻ አይደለም። ጨቋኝ ራሱ በጭቆና ውስጥ እንዳለ ማስተዋል አለብን። የእርሱ የጭቆናው ምንጭ የሆነው ነገር ተጨቋኞቹን በተመለከተ እያዳበረ የመጣው አስተያየት፣ አመስካክትና ዕንሰ-ሐሳብ ነው። ብዙ ጨቋኞች ቀድሞ በነበራቸው አስተሳሰብ ውስጥ ውሳኔውን ይብክክክሳሉ። ይህ ደግሞ ቀድሞ ይጨቁናቸው የነበሩትን ሰዎች አኩልነት አስፈላጊነትና ዋጋ መቀበል እስከማይችል ድረስ አዕምሮአዊ ችግር ፈጥሮበታል። እንዲህ አይነቱ ጭቆና የሚገለጠው በበላይነት ስሜት በኩል ነው። እንዲህ አይነቱ የበላይነት ስሜት ልክ ተጨቋኞች ከበታችነት ስሜት አዕምሮአዊ ቅኝትና መንፈስ ነጻ መውጣት እንዳለባቸው ሁሉ ተመሳሳይ የሆነ የነጻ መውጣት ሂደት ያስፈልገዋል።

ጨቋኝ ለብዙ ትውልዶች የተሻለ ስፍራ ይዞ ቢቆይም እውነተኛ ባልሆነ የዋስትና ስሜት ተጠቂ እየሆነ ነው። በፊት በጭቆና ስር ከነበሩት ጋር እኩል መሆን ዋስትና የማይሰጠውና የሚያስፈራው ነገር ሆኖአል። በሌላ አባባል ጨቋኝ የበላይነት ስሜቱን የሚያገኘው ተጨቋኞቹ የበታች በመሆን በሚቀጥሉበት ጊዜ ነው። የዋጋ አኩልነት፣ እኩል ክብርና አኩል ግምት በጨቋኝና በተጨቋኝ መካከል ያለውን ባህሪ ስላጤ ያስወግደዋል። በብዙ አጋጣሚዎች አባቶቻቸው ጨቋኝ ከነበሩ ልጆች ጋር የመነጋገር ዕድል አጋጥሞኛል። እነዚህ ሰዎች ያዳክማቸው ያደናገራቸውና ያስቆጣቸው ነገር እንዳለ ይገልጣሉ፤ ምንም እንኳን ተጨቋኞች እኩል የመሆናቸውን ነገር ቢያምኑበትና ቢቀበሉትም ነገሩን

ተግባራዊ ማድረግ ግን እጅግ ከብደታቸዋል። ሰበዘህ እውነተኛ ነጻነትን ከመጉናጸፋችንና ከመሰማመዳችን በፊት ጨቋኝም ሆነ ተጨቋኝ ሁለቱም ነጻነት ያሰፈጸባቸዋል።

ቀድሞ በጭቆና ውስጥ በነበሩት የሦስተኛ አለምና በማደግ ላይ ባሉ አገሮች ከላይ የተጠቀሰው የጭቆና ውጤት የተለያየ ደረጃ ይዞ ይገኛል። አንዳንዱ በንቃተ ሕሊና ደረጃ (conscious level) ሲሆን ሌላው ደግሞ በውስጠ ሕሊና ደረጃ (sub conscious level) ይገኛል። የፍርሃት፣ የድንጋጤ፣ ያለመተማመን አንድን ነገር በቅጽበት ለማግኘት የመሞከር መንፈስ ነግሶ ይታያል።

የነጻነትን ሂደት መረዳት

‘በሦስተኛው አለም ለነጻነት የተደረገው ትግል ረጅም ነው። ብዙዎችም በእውነተኛ ነጻነት ምንነት ላይ ሲደናገሩና ተስፋ ሲቆርጡ ይታያል። እግዚአብሔር እስራኤላዊያንን ነጻ ያወጣበትን ሁኔታ መሰሉ ብለን በመጠኑ ስንቃኘው፤ ነጻነት በመጀመሪያ ሲታሰብ እንደሚመስለው ቀላል ነገር አይደለም። በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ እንደሞዴል ከተቀመጠልን የነጻነት ታሪክ አሰቲ አንዳንድ መርሆችን እንመልከት።

1. በባርነት እያላችሁ አንኳን ሁልጊዜ እግዚአብሔር ለእናንተ የሆነ የነጻነት ተስፋ አለው።
2. ሁልጊዜ እግዚአብሔር ለዎችን ከአካላዊ ጭቆና ለማላቀቅ ነጻ አውጪ ያሰነሳል። ነጻ አውጪውና የነጻነት ተዋጊው ሁለቱ መምታታት የሰባቸውም። በአብዛኞቹ ሁኔታዎች ነጻ አውጭ ከነጻነት ተዋጊው ጋር ተመሳሳይ አይደለም (በኢያሱና በሙሴ ምሳሌ እንዳለው)።
3. እግዚአብሔር በጭቆና ውስጥ የነበሩ ለዎችን በቀጥታ ወደ ነጻነት አይወስዳቸውም። «ነገር ግን እግዚአብሔር ሕዝቡን በዙሪያ መንገድ በኤርትራ ባህር ባላቸው ምድረበዳ መራቸው» (ዘፀ 13:18)።

4. እግዚአብሔር ሕዝቡን ሁልጊዜ የሚመራቸው ከባርነት ወደሚወጡበት ደረጃ ነው። ይህ የሲና ደረጃ ወይም የበረሃ ምዕራፍ ይባላል።

5. እግዚአብሔር ሁልጊዜ በበረሃ ምዕራፍ የሚያዘጋጀው ተአምራዊ የሆነ ነገር አለ። ይህ ጊዜ የሐብትና የአቅርቦት ጊዜ ነው የሚሆነው። «እግዚአብሔር ለሕዝቡ በግብጻዊያን ፊት የፈለጉትን እንዲሰጡአቸው ሞገስን ሰጠ። እነርሱም ግብጻውያንን በዘበዙ» (ዘፀ 12:36)።

6. የበረሃው ምዕራፍ አላማ በጭቆና ውስጥ የነበሩትን ለዎች አመለካከትና አስተሳሰብ መለወጥ ነው። በረሃው ለነጻነት የምንመረቅበት ትምህርት ቤት ነው።

7. እግዚአብሔር ከሕዝቡ የግብጻዊያንን አመለካከት ላያስወግድ ወደ ነጻነት ምድር አያገባቸውም። (ከኢያሱና ከካሌብ በስተቀር ከግብፅ የወጡት ሕዝቦች ሁሉ በምድረበዳ ሞቱ)።

8. እግዚአብሔር ሁል ጊዜ ወደ እውነተኛ ነጻነት መግባት የሚችል ትክክለኛ ትውልድ ይፈልጋል። (የቀድሞ ባሪያዎችን ልጆች ነው ወደ ተስፋይቱ ምድር ያስገባው)።

9. ሁል ጊዜ እግዚአብሔር ሕዝቡን ወደ ነጻነት ለማስገባት አዲስ መሪ ያሰነሳል።

10. ሕዝቡ እውነተኛ ነጻነት ወዳለባት ምድር ሲደርስ ተአምራዊ አቅርቦቱ ይቆምና ሰራና ኃላፊነት ይጀምራሉ። ነጻነት ኃላፊነትን ይጠይቃል። «ከፋሊካውም በኋላ በነጋው የምድሪቱን ፍሬ የቂጣ አንጉች ቆሉም በዚያው ቀን በሉ። በነጋውም ከምድሪቱ ፍሬ ከበሉ በኋላ ለእስራኤል ልጆች መና አልመጣላቸውም፤ ነገር ግን በዚያው አመት የከነአንን ምድር ፍሬ በሉ» (ኢያ. 5:11-12)።

11. በነጻነት የራሳችሁን ምግብ ታበቅላላችሁ፤ የራሳችሁን ልብስ ትሰፋላችሁ እንዲሁም የራሳችሁን ተክል ትተክላላችሁ።

12. በነጻነት ራሳችሁ ውጊያችሁን ትዋጋላችሁ (ኢያሱና እስራኤላዊያን ኢያሪኮን እንደወሰዱት)።

የዚህ ዘመን ምላሌዎች

በእነዚህ መርሆች አማካኝነት በአሁኑ በኛ ዘመን ተጨባጭ ሁኔታ በአገሮችና በማህበረሰቦች ለነጻነት የተደረገውን ጉዞ ሂደት ማገናዘብ እንችላለን። ለምሳሌ ያክል ማርቲን ሉተር ኪንግ ጁኒየር የአሜሪካ ጥቁሮችን ከባርነት ያወጣ ሰው ነው። ነገር ግን እውነተኛው ነጻነት ተጨባጭ በሆነ ሁኔታ መተግበር ገና ይቀረው ነበር። ኒልሰን ማንዴላ በአፓርታይድ የተጐዱትን ሰዎች ከባርነት ያወጡ ሰው ናቸው። ነገር ግን እነዚህን ከባርነት የወጡትን ወደ እውነተኛ ነጻነት የሚወስዳቸው ደግሞ ሌላ ነው። ኒልሰን ማንዴላ የሚጫወቱትን ሚና ከጨረሱ በኋላ ሰልጣናቸውን እንደሰቀቁ ማስታወሱ እስፊላጊ ነው። ጋንዲ ሕንዶች ከታላቋ ብሪታንያ ጭቆና እንዲወጡ ያደረገ ሰው ነው። ነገር ግን ወደ እውነተኛ ነጻነት መርቶ ያስገባቸው ሰው እልነበረም። ይህ አይነቱ ሂደት የተለያዩ የካሪቢያን፣ የአፍሪካ፣ የእስያና የአውሮፓ አገሮችን ሁሉ ያጠቃልላል።

እነዚህ አያንዳንዳቸው መርሆች ለግለሰብ ነፃነት፣ ለማህበረሰብ ነፃነትና፣ ለአገር ነጻነት እስፊላጊዎች ናቸው። እነዚህ መርሆች ሁሉ ከኃጢአት በድነት አማካይነት ወደ መንፈሳዊ ብስለት ለሚደረገው የመንፈሳዊ ነጻነት ጉዞ ጠቃሚዎች ናቸው።

እውነተኛ ነጻነት ምንድነው?

እንደ እውነቱ ከሆነ ነፃነትን ያህል ሽክም፣ የአርነትን ያህል ጫና የለም። በባርነትና በጭቆና ውስጥ ያለው ደህንነት ምክንያቱ ከህላፊነት ነፃ መሆን ነው። በጭቆና ውስጥ ያለው ምቹት በራስ በመወሰን ተግባር አለመኖር ነው። በሃይል ተገዶ የመገዛት ውበቱ በሌላው ላይ ተጠያቂነትን ለመጫን እድል መስጠቱ ነው። በሌላ አባባል ጭቆናና ባርነት ለተጨቋኝ መልካም የሚሆኑት፣ ጨቋኝን ለህይወታቸውና ለኑሮ በሚያስፈልጋቸው ነገሮች ላይ ሃላፊነትን እንዲወስድ በማድረጋቸው ነው። አያሌ ሰዎች ከባርነትና ከጭቆና ይልቅ የሚፈሩት ነፃነትን ነው። በብዙዎች ዘንድ ለነፃነት የጮሁት ጩኸት የሚደመደመው ነፃነቱ በተገኘ ጊዜ በሚፈጥሩት የህዘን ጉርምርምታ ነው።

ስለዚህ ነጻ መሆን እንፈልጋለን ለንል ምን ማለታችን ነው? እውነተኛ ነጻነት ምንድነው? ለብዙዎች ነጻነት ማለት የሕግ፣ የገደብ፣ የሰራና የግዴታ አለመኖር ነው። ከኃላፊነት ገለል ማለትና አንድ ሰው ከውጫዊ ቁጥጥር ውጭ በሆነ መልኩ የፈለገውን ማድረግ መቻሉ ነው ተብሎ ይታሰባል። እነዚህ ፅንሰ-ሐሳቦች የተሳሳቱ ናቸው። ነገር ግን በብዙ አገሮች በአብዛኞቻች ሕዝቦች የተያዘው ይህ አይነቱ አስተሳሰብ ነው። ቢሆንም ግን እውነተኛ ነጻነት ከባርነትና ከጭቆና ይልቅ ዋጋ የሚያስከፍል ነው።

እውነተኛ ነጻነት ብዙ ሕግ ይጭንብናል . . . ብዙ ስራ ይጠይቀናል . . . ከባርነት በላይ ብዙ ኃላፊነት ይጠይቃል። ነጻነት ተክክለኛ የሆነውን ነገር እንድትሰሩ ኃላፊነት ያስቀምጥባችኋል። እውነተኛ ነጻነት ከባርነት የበለጠ ብዙ ቁጥጥርን ያመጣል።

ነጻነት (freedom) የሚለው ቃል እግዚአብሔር ለአዳም ከሰጠው ምድርን የማስተዳደርና የመግዛት ተልዕኮ የመጣ ነው። በሌላ አባባል ምድርን ለእግዚአብሔር ኩባር በነጻነት እንዲገዛት ትዕዛዝ ተሰጥቶታል። ስለዚህ ቃሉን በነጻነት-መግዛት (freedom-dominate) ወይም ነጻነት (freedom) ልንለው እንችላለን። እውነተኛ ነጻነት ፈጣሪያችን በሰጠን ስጦታ ምድርን የመግዛት መብትና ዕድል ነው። ነጻነት ምድርን መግዛት እንጂ ሌላውን መግዛት ማለት አይደለም። ነጻነት ለሞራል ኃላፊነቶች እስፊላጊ ነገር ነው። የሞራል ኃላፊነት እንዲ የሰው አዕምሮ የሚያከናውነው ተግባር ነው። ከኃላፊነት ውጭ የሆነ ነጻነት የለም። ነጻነት ያሰንን ስጦታ እግዚአብሔር ስሕይወታችን የሰጠንን ስጦታ ስማሳካት የምንጠቀምበትን የውክልና መብትና ስልጣን ሰጥቶን ያሰንን ስጦታ በሚገዛ እንድንገዛውና እንድናስተዳድረው ያደርጋል።

ስለዚህ እውነተኛ ነጻነት ለእግዚአብሔር ተጠያቂ እንድትሆኑ ያደርጋል። ነጻነት እግዚአብሔር ሰጠው ልጅ በውክልና ምድርን እንዲገዛና እንዲያስተዳድር የሰጠው መብት ስለሆነ ሁል ጊዜ ነጻነት የሚታየው በውክልና ሕግ ውስጥ ነው። ከሕግ ውጭ የሆነ ነጻነት የለም። ነጻነት የሰራ አለመኖርና የኃላፊነት መወገድ ሳይሆን ሰራና ኃላፊነት ነው። መንፈሳዊም ሆነ አዕምሮአዊ በሆነ ሁኔታ ነጻነት የብስለት ምልክት ነው። ከባርነት መውጣት ቅፅበታዊ ሲሆን ነጻነት ግን ሂደት ነው። ሁልጊዜ ከባርነት መውጣት የነጻነት ምልክት

እንዳልሆነ ማስታወስ አስብን። ከባርነት መውጣት ነጻነት አይደለም። ከባርነት መውጣት ከጨቋኝ መሳቀቅ ነው። ነጻ መውጣት ግን ከጥቅና መሳቀቅ ነው። በሌላ አባባል ከባርነት ወጥቶ ነጻ እስመሆን ይቻላል።

ነጻነት በሕግ እንቀፅ ድንጋጌ አይመጣም። አንድ ሰው ስለ ራሱ ማንነትና ዋጋ (ሕሴት) መገለጥ የማግኘቱ ውጤት ነው። እስታውሱ፤ የጨቋኝ ኃይል የሚኖረው ቸልተኝነት እስካለ ድረስ ብቻ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ በዮሐንስ 8 ላይ ስለ እውነተኛ ነጻነት ሲናገር እንዲህ አለ፡ «እውነትን ታውቃላችሁ፤ እውነትም አርነት ያወጣችኋል . . . እንግዲህ ልጁ እርነት ቢያወጣችሁ በእውነት አርነት ትወጣላችሁ» (ዮሐ. 8:32፣36)።

እነዚህ ቃሎች ነጻነት ከአካላዊ እስራት ከመፈታት በላይ የእውቀትና የመረዳት ጉዳይ እንደሆነ በግልጽ ያሳያል። ሐዋርያው ጳውሎስ ሰው የሚለወጠው እዕምሮው ሲለወጥ ብቻ እንደሆነ በግልጽ ተናግሯል (ሮሜ 12:2)። ከባርነት የወጡት ሰነጻነት መዘጋጀት (መሰልጠን) አለባቸው። ብዙ ክርስቲያኖች ነጻ የወጡ መንፈሶች ነገር ግን በጭቆና ውስጥ ያሉ እስተሳሰቦች እሏቸው። ድንገተኛ የሆነ ነጻነት፣ ባሪያ የነበረውን ሰው አዳክሞ (አታከቶ) ከእንደገና ወደ ባርነት እንዲመለስ ያደርገዋል። ነጻነት ከሰላማዊነት ጋር ሲምታታብን አይገባም። ታላቁ ንጉስ ስለሞን ለእገራችንና ሰግል ሕይወታችን የሚጠቅምን በጥበብ የተሞላ ቃል በመክብብ 10:5-18 ላይ ጽፏል። ከዚህ ውስጥ ቁ. 16 «ንጉሥሽ ሕጻን የሆነ . . . እንቺ እገር ሆይ ወዮልሽ» ይላል።

ይህ የሚያሳየን ቀድሞ በጭቆና ውስጥ የነበረ ሰው በድንገት ኃይልና ስልጣን ቢሰጠው የመልካም አመራር ተስፋ ይጨልማል። ብዙ በማደግ ላይ ያሉ እገሮች ከዚህ መርህ የተነሳ በችግር ውስጥ ናቸው፤ ዘውድ መጫን እመለካከትን አይቀይርም። ከባርነት የወጣ እካል ነጻ የወጣ እዕምሮ አለው ማለት አይደለም። ወደ እውነተኛ ነጻነት የሚወስደው ብቸኛ መንገድ ራስን ከፈጣሪ እንጾር ማን እንደሆኑ ማወቅ ነው። ይህም ወደ እግዚአብሔር እባት የሚወስደውም መንገድ በልጁ በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ነው። የእንድን ዕቃ እውነተኛውን ነገር የሚያውቀው፤ ዕቃውን ያመረተው እምራች ነው፤ ስለዚህ ስለ እናንተ እውነታውን

የሚያውቀው እግዚአብሔር ራሱ ነው። ነጻነት ማለት እውነተኛ ማንነታችሁን እውቃችሁ የተወለዳችሁለትን ምክንያት ማከናወን እንድትችሉ የሚያደርጋችሁ ነው። ወደ እግዚአብሔር እብ ከተመለሳችሁና በልጁ ከተሰወጣችሁ በኋላ ለእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ስራ ራሳችሁን መስጠት አለባችሁ። በተጻፈው ቃሉ እማካኝነት እርሱ እስተሳሰባችሁን እየሰወጠ ስለራሳችሁና ስለሌሎች ሰዎች እውነቱ ምን እንደሆነ ትማራላችሁ።

እውነት ብቻ በእውነት ነጻ ያወጣችኋል።

የነፃነት መርሆዎች
የምዕራፍ 10 ማጠቃለያ
ለኃላፊነት ምላሽ መስጠት

1. ጭቆና የራስን ዕድል መወሰን የተሰረዘበትና በውስጣችን ያለውን ብቃት የሚያዳፍን ነው።
2. የጭቆና ግብ የሰውን መንፈስ በመግዛት ሙሉ ወደሆነ ቁጥጥር መሸጋገር ነው።
3. እንደን ሰው፣ ማህበረሰብ ወይም አገር ለመቆጣጠር ወደ ውስጠ ሕሊና (subconscious mind) የሚሄደውን መረጃ መቆጣጠር ያስፈልጋል።
4. ውስጠ ሕሊና ሳይሰወጥ የሚሰወጥ ምንም ነገር እይኖርም።
5. ጭቆና የሚጀምረው ግለሰቦች ያላቸውን ክብርና ልዕልና በመግፈፍ ነው።
6. ጭቆና በተስፋ መቁረጥ መንፈስ አማካኝነት የሕይወት አላማና ትርጉም እንዲጠፋ ያደርጋል።
7. ጭቆና የጥገኝነት መንፈስን ከማምጣቱም ባሻገር በራስ መተማመን እንዳይኖር ያደርጋል።
8. እውነተኛ ነጻነት ተጨባጭ በሆነ መልኩ ተግባራዊ ከመሆኑ በፊት ሁሉም ጨቋኝም ሆነ ተጨቋኝ ነጻ መውጣት ያስፈልጋቸዋል።
9. እውነተኛ ነጻነት ብዙ ሕግ ይጭንብናል . . . ብዙ ስራ ይጠይቀናል . . . ከባርነት በላይ ብዙ ኃላፊነት ይጠይቃል።
10. ነጻነት፣ ያለንን ሰጦታ እግዚአብሔር ሰሕይወታችን የሰጠንን አላማ ለማሳካት የምንጠቀምበትን የውክልና መብትና ስልጣን ሰጥቶን ያለንን ሰጦታ በሚገባ እንድንገዛውና እንድናስተዳድረው ያደርጋል።

አስራ አንድ
በመጨረሻ ነጻ መውጣት

የትልልቅ ሰዎችን ሕይወት ሳንብ የመጀመሪያውን ድል የተቀዳጁት በራሳቸው ላይ ነው። በሁሉም ዘንድ የመጀመሪያው ትልቁ ነገር ራስን መግዛት (self-discipline) ነው።

ሐሪ ኤስ.ቱርማን

«በመጨረሻ ነጻ ወጣን በመጨረሻ ነጻ ወጣ... እግዚብሐር ይመስገን፤ በመጨረሻ ነጻ ወጣሁ!» ይህን ቃል የተናገረው የእሜሪካ ታላቁ የሕዝባዊ መብት ነጻ አውጪ ማርቲን ሉተር ኪንግ ጁኒየር እ.ኤ.አ በ1960ዎቹ ሰሚሊዮኖች በቴሌቪዥንና በሬዲዮ በሚተላለፍ ፕሮግራም ላይ ነበር። ዶክተር ኪንግ ኒልሰን ማንዴላ በደቡብ አፍሪካ እንዳደረጉት፣ ጋንዲ በሕንድ እንዳደረገው እንዲሁም ሌሎች ብዙም የማይታወቁ ማህበራዊ ነጻ አውጪዎች በአለም ዙሪያ እንዳደረጉት በአለም ላይ የተበደሉ ማህበረሰቦች ሕዝባዊ መብትን ያገኙ ዘንድ ሕይወቱንና መጪውን ዘመን የሰጠ ሰው ነው። ሰዎች ከባርነት ሊያወጧችሁ ይችላሉ፤ ነጻ የሚያወጣችሁ ግን እናንተ የምታውቁት ነገር ነው።

እነዚህ ታላላቅ የሕዝባዊ መብት መሪዎች የሰበሰቧቸው በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ተከታዮቻቸው ዛሬ ድረስ የአስተሳሰብ አሰሪዎች ናቸው። እውነተኛ ነጻነት ሰጡ የሚያወጣው ሕግ ሳይሆን የአስተሳሰብ ጉዳይ ነው። እውነተኛ ነጻነት ከባርነት ይልቅ ብዙ ስራ ይጠይቃል፤ ምክንያቱም ነጻነት ከባርነት ይልቅ ብዙ የሚያስቀምጣቸው ገደቦችና ወሰኖች አሉ።

የነጻነት መሰረት

ነጻነት ስለራሳችሁ የምታገኙት እውነት ነው። እውነት ነጻነትን ያመጣል። እውነተኛ ነጻነት የተፈጠራችሁበትን ማንነት እንድትሆኑ ያደርጋል። በሕይወት ሕግጋት ውስጥ እንድንሰራ

ያደርገናል። በባርነት ውስጥ ስትሆኑ በሌሎች ሕግ ስር ነው የምትሆኑት። ያንን ሕግ ተግባራዊ ለማድረግ ጅራፍ ጥቅም ላይ ይውላል። ነገር ግን ወደ እውነተኛ ነጻነት ስትመጡ የምትታዘዙት ውስጣዊ ሕጎችን ነው። ነጻነት በራሳችሁ ላይ የምትጭኑት ስነስርዓት ነው።

በአስራ ዘጠነኛው ክፍለ ዘመን በእኔ የጥጥ እርሻ ውስጥ ባሪያዎቼ ብትሆኑ ኖሮ ባሪያዎች የሚያድሩበት ቤት በራፍ ላይ በየቀኑ ሊፈፀማቸው የሚገቡ እስር ነገሮችን እለጥፋለሁ። ጠዋት ስትነሱ ምን ማድረግ እንዳለባችሁ ታውቃላችሁ። ቀናችሁ ምን መምለል እንዳለበት ማለብም ሆነ ማቀድ የለባችሁም። እኔ ለላቀድኩላችሁ እያንዳንዱ ደቂቃችሁ ሳትቀር መስመር ተለምድላታል።

እንደ ቀን ነጻ ላወጣችሁ ብፈልግ በማህበረሰባችሁ ውስጥ የራሳችሁ ቤት ይኖራችኋል፤ ነገር ግን ነጻነታችሁን አግኝታችሁ እስሩን ሕጌን ታጡታላችሁ። በድንገት በአለም ላይ በሺዎች የሚቆጠሩ አማራጮች ይቀርቡላችኋል፤ የትኛው ለእናንተ የተሻለ እንደሆነ መምረጥ ይኖርባችኋል። ማንም ሳያያችሁና ሳይክታተላችሁ የመኖር መብት እላችሁ። እስታውሱ፤ ነጻነት የምትፈልጉትን የምታስታውሱበት ስርዓት ነው።

በነጻነት የመኖር እውነት ይህ ነው። የምትኖሩበትን ሕግ በነጻነት መምረጥና ከምርጫችሁ ውጤቶች ጋር እብራችሁ መኖር እለባችሁ። ነጻነት ለሕይወታችሁ ኃላፊነት መውሰድ ነው። የራሳችሁን ፍጻሜ መንደፍና ውጤታችሁን መወለን ነው። እስቲ አንዳንድ የነጻነት መርሆችን ቀረብ ብለን እንመልከታቸው።

1. በነጻነት ውስጥ ለሌላው የምትሰሩ ብትሆኑም ባትሆኑም የራሳችሁ አለቃ ናችሁ።

በነጻነት ጊዜ ለድላችሁም ሆነ ለስህተታችሁ ክራሳችሁ በቀር ተጠያቂ የለም። ምናልባት ከባርነት ከተወጣ ከሦስት ትውልድ በኋላ የመጣችሁ ልትሆኑ ትችላላችሁ፤ ነገር ግን እስካሁን ድረስ ለችግራችሁ ባህላችሁን እየወቀሳችሁ ከሆነ ገና እውነተኛውን ነጻነት ለማግኘት ብዙ ይቀራችኋል ማለት ነው። ለዚህ ነው ሐዋርያው

ያዕቆብ እንዲህ ብሎ የጻፈው፡- «በነጻነት ሕግ ፍርድን ይቀበሉ ዘንድ እንዳላቸው ለዎች እንዲህ ተናገሩ፤ እንዲሁም አድርጉ» (ያዕ. 2:12)። ያዕቆብ ነፃነት የሚለጥ ሕግ የሚለው፤ በነጻነት እንድንመርጥ የሚያደርገን የእግዚአብሔር ሕግ ነው። ያዕቆብ እመለካከታችንንና ባህሪያችንን ሊለውጥ የሚችለውን የእግዚአብሔርን ሕግ እንድናውቅና በዚህም አንድንኖር ትዕዛዝ አየለጠን ነው። ነጻነት የሕግም ጉዳይ ነው።

እንደ ሰው ነጻነቱን ከእግዚአብሔር እንጸር መረዳት ከቻለ የእግዚአብሔርን ሕግ ስለማይጸረር የእግዚአብሔርን ሕግ ያከብራል። የሰው ሕጎች የማይለወጡ ቋሚ እንዲሆኑ የሚደረጉ እይደሉም። ሕጋዊ ድንጋጌዎች የሚቀረፁት ለዎች በሕብረተሰቡ ውስጥ ጤናማ ሆነው እንዲኖሩና ምርታማ እንዲሆኑ ነው። የሰው ሕግ፡- «እነዚህን ነገሮች ካላደረክ ከእስር ቤት ውጭ ሆነህ፤ በሕግ ማዕቀብ ውስጥ እስኪሆንክ ድረስ ማንኛውንም ነገር ማድረግ ትችላለህ» ይላል።

በመጀመሪያው የጢሞቴዎስ መልዕክት ጳውሎስ እንዲህ ብሎ ጽፏል፡-

«ነገር ግን ሰው እንደሚገባ ቢሰራበት ሕግ መልካም እንደሆነ እናውቃለን፤ ይኸውም ለበደለኞችና ለማይታዘዙ፤ ለእመፀኞችና ለጋጢአተኞች፤ ቅድስና ለሌላቸውና ለርኩሳን፤ እናትና አባትን ለሚገድሉ ለነፍሰ ገዳዮችና ለሌለኞች፤ ከወንድ ጋርም ለሚተኙ፤ በለዎችም ለሚነግዱ ለውሽተኞችም፤ በውሽትም ለሚምሉ፤ የቡሩክ የእግዚአብሔርን ክብር እንደሚገልጥ ለእኔ እደራ እንደተለጠኝ ወንጌል የሆነውን ደህና ትምህርት ለሚቃወም ለሌላ ነገር ሁሉ ሕግ እንደተሰራ እንጂ ለጻድቅ እንዳልተሰራ ሊያውቅ ነው»።

(1ኛ ጢሞ. 1:8-11)

ጳውሎስ ሁልጊዜ ሕግ እስፈላጊ የሚሆነው ኃላፊነት በጉደለው ሁኔታ ለሚንቀሳቀሱ ለዎች ነው እያለ ነው። ኃላፊነት

በጉደባችሁ መጠን ብዙ ሕግ ያስፈልጋችኋል። ኃላፊነት እየተሰማችሁ ሲመጣ የሚያስፈልጋችሁ ሕግ እየቀነሰ ይመጣል፤ ምክንያቱም የሕግ ድንጋጌዎች ከሚጠይቁችሁ ነገር ውጭ ሆናችሁ በግላዊ ነጻነታችሁ ፍሬያማ ወደምትሆኑበት ደረጃ ነው የሚገኙት።

የእግዚአብሔር ሕግ የተሰጠው ሰውን ወደ ነጻነት እንዲመራው ነው። ነገር ግን እግዚአብሔር «አትሰረቅ»፤ «በሐሰት አትመስክር» እና «አታመንዝር» የሚለውን ሕግ የሚወደው ይመስላችኋል? እነዚያን ሕጎች እንደሚጠላቸው አምናለሁ። ነገር ግን አዳም ሕገ-ወጥ ፍሬ ከሕግ ወጥ ዛፍ ከሰረቀ በኋላ እነዚህን ሕጎች መደንገግ ነበረበት። ዛሬ ያለው ሕብረተሰብ ብልሹ ከመሆኑ ሕጎች መደንገግ ነበረበት። ዛሬ ያለው ሕብረተሰብ ብልሹ ከመሆኑ የተነሳ በቆርቆሮ የታሸገ አላ በራሱ እንዲደረድር የሚሰጠውን ነጻነት በአግባቡ መወጣት አይችልም። አንዳንዶቹ ካልተጠበቁ በስተቀር ሰርቀው ይወስዱታል። በባህር ዳርቻ እየተዘናናችሁ እያለ ፊደላዊ ጠረጴዛ ላይ አድርጋችሁ የማትጠብቁት ከሆነ ሌላ ሰው መጥቶ ይወስድባችኋል። ለምን? ምክንያቱም ሰዎች ነጻነትን በአግባቡ ማስተናገድ አይችሉም። ስለዚህ እግዚአብሔር ሕግ ይጭንባቸዋል።

ዛሬ ወጣቶች ኃላፊነት ስለማይሰማቸው ሕግ የለሾች ናቸው። ለዚህ ነው ልጆች የሚያስፈልጋቸው ድርድር፣ ውይይት ወይም ማመቻመች ሳይሆን ሕግ የሆነበት ምክንያት። ነጻነትን በአግባቡ መያዝ አይችሉም። ነገር ግን በአለማችን በሚገኙ ብዙ አካባቢዎች ሕብረተሰቦች የወጣቶችን ሕግ የለሽነት እየፈቀዱ ከሕግ ቅጣትና ከወላጆቻቸው ዲስፕሊን ነጻ እያደረጓቸው ነው።

እግዚአብሔር የአዳም ልጆች አምስት ሺህ ብር ተቀምጦ አይተው እጃቸውን እንደማይሰበሰቡ ያውቃል። እኛ ሰዎች ከእስር ቤት ውጭ ሆነን እንድንኖር «በዚህ እንዳትተላለፉ» የሚል የሕግ ምልክት እንደሚያስፈልገን ያውቃል። ክርስቲያኖችም ቢሆኑ ከዚህ ነገር ውጭ አይደሉም። ይህን ታውቃላችሁ፤ አታውቁም? ዳግም የተወሰደና በመንፈስ የተሞላ ክርስቲያን በማንኛውም ቀን ውስጥ አስሩን ትዕዛዛት እንደማያከብር ካለወቃችሁ በየቀኑ በክርስቲያኑ አለም ምን እየሆነ እንዳለ አላወቃችሁም ማለት ነው።

እኛ አስርቱን ትዕዛዛት መጠበቅ እንድንችል ቤተክርስቲያን መንፈስ ቅዱስና አላማኝ የሆነው የእግዚአብሔር ቃል ተሰጥቷል። ጳውሎስ እንዲህ ብሎ ዕፏል፡-

«ሐሰጋ የተነሳ ስለ ደከመ ለሕግ ያልተቻለውን እግዚአብሔር የገዛ ልጁን በኃጢአተኛ ስጋ ምሳሌ በኃጢአትም ምክንያት ልኮ አድርጓልና፤ እንደመንፈስ ፈቃድ እንጂ እንደስጋ ፈቃድ በማንመላለስ በእኛ የሕግ ትዕዛዝ ይፈጸም ዘንድ ኃጢአትን በስጋ ኮነነ።» (ሮሜ 8:3-4)

ነገር ግን የእግዚአብሔርን ማዕናናትና ምክር ቸል ብንል እግዚአብሔር «በዚህ እንዳትተላለፍ» ያለውን ምልክት እንዳልተሰጠው ሰዎች ያክል እንጥስዋለን።

«ሁሉም ሰው ስለሚያደርገው» ምን ያህል ክርስቲያኖች ከቢሮአቸው ወደ ቤታቸው ወረቀት ወይም ወረቀት ማስያዣ ሠርቀው እንደሚወስዱ ስትሰሙ ትደነቃላችሁ። ዛሬ በቤተክርስቲያን ያለው የፍቺ መጠን በአለም እንዳለው ሆኖአል። አዎ! አንዳንድ ክርስቲያኖች የምድረበዳውን ፈተና ማለፍ ተስኖአቸው ጠጪዎችና የአደገኛ ሱስ ተጠቃሚዎች ሆነዋል።

እግዚአብሔር ሁሉም ሰው ከፍ ባሉ መርሆች ቅኝት በነጻነት ከሕግ በላይ እንዲኖር ይፈልጋል። ለዚህ ነው ኢየሱስ ለሁሉም ሰው ሁሉንም ሊያድን የመጣው። እውነተኛ ነጻነት ሕግ ያስፈልገዋል፤ ምክንያቱም ከሕግ ውጭ ያለ ነጻነት ሕግ የለሽነት ነው። እውነተኛ ነጻነት በእግዚአብሔር መርሆች የተደገፉትን ሕጎች ወደ ውስጥ በማስረፅ የሚንቀሳቀስ ነው። በሌላ ስባባል ነጻነት በራስ ላይ የሚጫን ሕግ ስለሆነ ራስን መቆጣጠርና ስራስ ስርአት ማስያዝ የእውነተኛ ነጻነት መገለጫ ባህረዎት ናቸው። ይህ ነጻነት ነው።

«በነጻነት ልንኖር ክርስቶስ ነጻነት አወጣን፤ እንግዲህ ጸንታችሁ ቁሙ እንደገናም በባርነት ቀንበር አትያዙ።»

(ገላ 5:1)

ነጻ እውጪያችን ኢየሱስ ሊሰጠን የመጣው ነጻነት ውጫዊ ከሆነ የሕግ ጫና ጋር የሚገናኝ አይደለም። ነጻነት «ስርቆት በእኔ የሕይወት መርህ ውስጥ የሌለ ነገር ነው» ይላል። እስር ሳንቲምም

ሆነ በአሰር ሺህ የሚቆጠሩ ዶላሮች ላይ አንድ መርህ በውስጡ ስላለ ሁለቱም አንድ ናቸው፤ እኔ አልሰርቅም ምክንያቱም ትክክል እንዳልሆነ አስባለሁ። እውነተኛ ነጻነት ከየትኛውም የሕግ ድንጋጌ ጋር ተስማምቶ ከአሰር ቤት ውጭ መሆን አይደለም። በህግ ተፈረዳባቸው በወህኒው የብረት አጥር ውስጥ የተከረቸው ነገር ግን በዚያው ወህኒ ቤት ውስጥ ኢየሱስን አግኝተው ነፃ የወጡ ወንጀለኞች አሉ። የእነዚህ ሰዎች ነፃነት እራሳቸውን እንደ ነፃ ዜጋ ቆጥረው ከወህኒው ቅጥር በየቀኑ በነፃነት ከሚወጡትና ከሚገቡት ጠባቂዎቻቸው ይልቅ የበለጠ ነው።

እውነተኛ ነጻነት ስለእግዚአብሔርና ሰቃሱ በሚኖር ተጠያቂነት የርዳኛሰን አቋርጦ በመሻገር ኃላፊነት የሚመጣ ነው። ኢየሱስ ይህን እውጃልናል፤ የአሰር ቤቱን በሮች ከፍቶልናል፤ ነገር ግን ከእሥር ቤቱ ወጥቶ መሄድና ነፃ መሆን የእኛ ኃላፊነት ነው። ውሳኔውን በአዕምሮአችን ማድረግ አለብን። በነጻነትና በባርነት መካከል ያለው ዋነኛ ልዩነት፤ ነጻነት ከግላዊ ምርጫና ተጠያቂነት የተነሳ ጠንክር የማለቱ ጉዳይ እንደሆነ እንመሰክታለን።

2. ነጻነት ከባርነት ይልቅ ብዙ ስራ ይጠይቃል

ሁለተኛው በነጻነትና በባርነት መካከል ያለው አስፈላጊ ልዩነት ነጻነት ከባርነት ይልቅ ብዙ ስራ መጠየቁ ነው። ይህ ትርጉም የሚሰጥ አይመስልም፤ ትርጉም ይሰጣል? ፈርአን አስራሌላዊያንን በጭቆና ውስጥ ይዟቸው ነበር። እንዲሰሩ፤ በጊዜ እንዲነሱ፤ ጠንክረው እንዲሰሩና እምሽተው እንዲተኙ ያደርጋቸው ነበር። ቀስ ብለው ሲሰሩ በጅራፍ ይገረፉ ነበር፤ እንዲሁም በሚያምፁበት ጊዜ ይመታሉ፤ ይጉሽማሉ፤ ይተፋባቸዋል። ስርአቱ ጨካኝ ነበር፤ ቢሆንም ግን ያሰራቸዋል።

ስለዚህ አይነት ነገር ማስብ ስታቆሙ ግን ነጻነት ከባርነት የበለጠ ስራን ይጠይቃል። ለምን? ጠንካራ ስራተኛ ካልሆናችሁ ለነጻነት ብቁ አትሆኑም። በምድረበዳ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ስትፈልጉ መከሊት ይሰጣችሁና እንድትነግዱበት ወደ ተሰፋው ምድር ይልካችኋል። ምድሪቱን መያዝ አለባችሁ፤ ያ ደግሞ ስራ ይጠይቃል። በከነአን ቅፅበታዊ ተአምር የለም። ከዮርዳኖስ ማዶ

የተአምሩ ተሳታፊ ስመሆን መጸምና መፀሰይ ትማራላችሁ። የከነአን ወተትና ማር ተጠቃሚ ስመሆን ላሞችን ማሰብና ከቀፎ ማር መዛቅ ያስፈልጋል። እዚያ ነው ክርስቶስ የገንዘብ ቦርሳ ሰጥቷችሁ አርሱን የምትሞሉበት ችሎታ የሚያስታጥቃችሁ። ስኬታማ ከመሆናችሁ በፊት ጠንክራችሁ መስራትና እንዳንዴም መውደቅ አለባችሁ። ማስተዳደር። ማስተዳደር።

ከብዙ አመታት በፊት ሕይወቴን የለወጠውን የመፅሐፍ ቅዱስ ክፍል አልረከውም። የሚገኘው በመፅሐፈ ምሳ ነው።

«ምድሩን የሚያርስ አንጀራ ይጠግባል፤ ምናምንቱዎችን የሚከተል ግን ድህነት ይሞላበታል።» (ምሳ. 28:19)

መጀመሪያ ይህንን በማነብበት ጊዜ አስፈርቶኝ ነበር። ነገር ግን የራሳችን የሆነውን ይዞታ ካልተቆጣጠርን ሌላ ሰው መጥቶ እንደሚይዘው ተረዳሁ። እንደ ቤተክርስቲያን ከባርነት ሰመውጣታችንና ለነጻነታችን ኃላፊነት የማንወስድ ከሆነ በፍጥነት ወደ ግብፅ መመሰሳችን አይቀርም።

ዛሬ ቤተክርስቲያን በአዲስ የኃላፊነት ዘመን ውስጥ ነው ያሰቸው። እግዚአብሔር መናውን አቋርጦ እጅጌያችንን እንድንሰበሰብ ይፈልጋል። ምግቡን አያቋረጠው ውሃውንም አያቆመው ሰላሳ አርሻዎችን ብናሰማና ጉርጓዶችን ብንቆፍር ይሻሰናል። ልብሳችን ሰለሚያረጅ እንዴት ልብስ እንደሚሰፋ ብናውቅ የተሻለ ነው።

ኃይማኖታዊ ጨዋታን የመጫወት ጊዜ በምድረበዳ ተጠናቋል። አሁን ዘመኑ አጭር ሰለሆነ ሰአቱ ከማለቁ በፊት እግዚአብሔር ምድርን የሚሞሉአትን ኢየሱዎችን ይፈልጋል። በግብፅ አሻንጉሊቶች ሰመጫወት ጊዜው አይደለም። እግዚአብሔር ከምድረበዳ ሲያወጣን ያመጣን ኃላፊነት ወዳስበት ስፍራ ነው። ከእግዚአብሔር ጋር ሰመስራት ጥበብን፤ ትምህርትንና እምነትን ማግኘት አለብን። አለበስዚያ ሊማሩ ዝግጁ የሆኑ ምድሪቱን ሲወርሱ እኛ ግን ፍጻሜያችን በባርነት ይሆናል።

በመንፈስ ቅዱስ ከተሰማችሁ ለማይ የእናንተ ነው፤ ወደ ጌላ ትመለሱና ሊክል ትገባላችሁ እያልኩኝ እይደለሁ። በምድረበዳ ብትሞቱ መላዕክት ነፍሳችሁን ወደ ገነት ይወስዷቸዋል። እያልኳችሁ ያለሁት በዚህ እዲላ የኃላፊነት ዘመን ነጻነትን በትክክላችሁ መሸከም ካልቻላችሁ የእግዚአብሔር ኢየሱዎች ምድሪቱን ሊይዙ እናንተ ግን በጨቋኝ በቸልታና በጨቋኝ ሥር ሆናችሁ ትቀራላችሁ ።

እግዚአብሔር ኢየሱዎችን ከእያንዳንዱ ማህበረሰብና አገር በነጻነት እንዲኖሩ፣ የማስተዳደር አመለካከት እንዲኖራቸውና ምርታማ እንዲሆኑ እየጠራቸው ነው። ነጻነት ከባርነት የበለጠ ስራ አለው፤ ምክንያቱም ስራው የሚጀምረው ከውስጥ ነው። በነጻነት ጊዜ «እናንተ ባሪያዎች ተነሱ!» ብሎ ማንም አይጮኽም። እሳባችሁ ሳይለማማ እንድትጓዙ ማንም እናንተን በመምታት አያስገድዳችሁም። በነጻነት የምትነሱት በራሳችሁ ነው። መክሊታችሁን ቀብራችሁ መንግስት እንዲከፍላችሁ እትጠብቁም። ከቤት ወጥታችሁ ወደሰራ በመሄድ እስከ ምሳ ለእት እዚያ መቆየት አለባችሁ። ከአንድ ሰአት በኋላ ደግሞ ከምሳ ተመልሳችሁ እስከ አሰራህንድ ሰአት (እንዳንዴ ከዚያ አሳልፋችሁ) መቆየት ይኖርባችኋል። ለመሄድ፣ ለመጫወትና የሰራ ልብላችሁን ለማውለቅ ጊዜ አይኖራችሁም ይሆናል። ከተመደበው የሰራ ሰአታችሁ አሳልፋችሁ የሌላውን ሰራ በመሸፈን መስራት ይኖርባችሁ ይሆናል። ነገር ግን ለራሳችሁ በምትሰሩበት ሰፍራ በመክሊታችሁ በመነገዳችሁ ተጨማሪ ክፍያ እታገኙም ይሆናል። ነጻነት ጠንካራ የሆነ ስራ ነው።

ወደ ዩኒቨርሲቲ የሄድኩበትን የመጀመሪያ ቀን አልረሳውም። የምሞት ነበር የመሰለኝ። የመጣሁት ሁሉ ነገር ከሚዘጋጅላችሁ የብሪቲሽ ሊባላትም ካላት ከበሀማስ ነበር። ነገር ግን በመጀመሪያው ቀን ወደ ክፍል ለገባ ፕሮፌሰሩ ገባና «ከምዕራፍ አንድ እስከ እምስት እንጠቡ። ዛሬ ጠዋት የወረቀት ስራ ስሩ። እግዚአብሔር ይባርካችሁ» ብሎ በፍጥነት ሄደ።

ቁጭ ብዬ ሲሄድ ጀርባውን እያየሁ በፍርሃት ተቀምጬ እለብኩኝ። የትነው የምትሄደው? አስተማሪዬ የታለ? ትልቅ የታሪክ መፅሐፍ በእጄ እንደያዝኩኝ ልደርስበት ሮጥኩ። «ይቅርታ ጌታዬ፡- የቤት ስራ ለጥተኽናል። እታስተምረንም እንዴ?»

«ከየት ነው የመጣኸው?» ብሎ ጠየቀኝ።

ከድምፁ ቅላጼ ሊገስፀኝ እንደሆነ ተረጅቻለሁ። «ከበሀማስ ነው የመጣሁት» ብዬ መለስኩለት።

«ጥሩ ቦታ ነው። ይህ ግን ኮሌጅ ነው። በኮሌጅ ደግሞ ራሱን ነው የምታስተምረው አለኝ።»

ምን እንደሆነ ልንገራችሁ፤ እንደዚህ ሊለኝ ሰውነቱ ተሸማቀቀ። ለሰዚህ ትልቁን የታሪክ መፅሐፍ ያዝኩና «ይህን ትልቅ መፅሐፍ በራስህ እጥናው ነው የምትሰኝ?»

«አዎ። በቃ እኔ እገዛ ብቻ የምለጥህ ሰው ነኝ» አለ።

አንተ እገዛ ብቻ የምታደርግ ሰው ነህ? እገዛ የምታደርግ ሰው? እንደዚህ እስብኩኝና ለራሴ እዘንኩኝ።

ሄድኩኝና ነገሮችን ለማደራጀት ራሴ ኃላፊነት ወለድኩኝ። ለሩጫ፣ ለጥናትና ለማንበብ ራሴ ጊዜ መደብኩኝ። ቲቪዬን እዘጋለሁ። እንደ ሌሎቹ ተማሪዎች ፒዛ ለመብላት አልወጣም። ድንገት ከለመድኩት በላይ በራሴ ዕቅድ መሰረት ነገሮችን ላከናውንና የበለጠ ኃላፊነት ሰወስድ ራሴን እገኘሁት። ነገር ግን ይህ እይነቱ ነገር ነጻነትን እስተማረኝ፤ እንዲሁም በነጻነት መንገድ ዝግጁ አደረገኝ።

እኔና ሩት «አሁን የቤት ስራ የመሰረያ ጊዜ ነው» ብለን ለልጆቻችን ለናስታውሳቸው ለእነርሱ ይቀላቸዋል። ነገር ግን ወደ ኮሌጅ በምትገቡበት ጊዜ ማንም «የሚያስታውሳችሁ» የለም። ነጻነት ጠንክር ይላል። አሁን ከውስጥ ወደ ውጭ የሚወጣ ኃላፊነት ስላለባችሁ በእስራት ከነበራችሁበት ጊዜ ይልቅ ጠንክራችሁ መስራት አለባችሁ።

3. ነጻነት ከባርነት የበለጠ ኃላፊነት ይጠይቃል

በምድረበዳ የምትሰሩት ስህተት በከነአን ግን ሊያጠፋችሁ ይችላል። በከነአን ያለው የኃላፊነት ደረጃ ከፍ ያለ ነው። ወጣቱ ትውልድ በዮርዳኖስ ማዶ ከተገረዘ በኋላ በኢያሪኮ መግቢያ በፀጥታ በመዞር የዲላፕሊን ስልጠና መውለዳቸውን አረጋገጡ። ይህን

ማለብ ትችላላችሁ? ያደርጉት በነበረው ነገር ላይ አንድ ጊዜ እንኳን ያነሱት ጥያቄ እልነበረም። (ይህ የዲስፕሊን ስልጠና ነው። ወላጆቻቸው በምድረበዳ በእያንዳንዱ እርምጃ ላይ ያገረመርሙ ነበር)። በሰባተኛው ዙር እግዚአብሔር እንዲሳካቸው ጮኹና ኢያሪክ ወደቀ።

እግዚአብሔር እስራኤል የማይበገር ነው ብሎ ነበር፤ አሁን እነርሱም አወቁት። የሚቀጥለው ወታደራዊ አላማቸው ጋይ የተባላቸው ትንሽ ከተማ ነበረች። ነገር ግን ከእነርሱ ውስጥ ማንም በኢያሱ 6:18 እንደተጻፈው በእነርሱ መካከል እግዚአብሔርን ያልታዘዘ ሰው ያለ አልመሰላቸውም።

«እናንተ ግን እርም ካደረጋችሁት በኋላ እርም ከሆነው ነገር ራሳችሁን ጠብቁ፤ እርም ከሆነው አንዳች የወሰዳችሁ እንደሆነ የእስራኤልን ሰፈር የተረገመ ታደርጉታላችሁ፤ ታስጩንቁትማላችሁ።»

ኢያሪክ ላይ የተጉናፀፉት አስገራሚ ድል ነው። ስለዚህ ጋይን ለመቆጣጠር የሚያስችላቸውን የተዋጊ ኃይል ቆጥረው ወሰኑ። ወደ ጥቃት በሚሄዱበት ጊዜ «ከጋይም ሰዎች ፊት ሸሹ። የጋይም ሰዎች ከእነርሱ ሰላሳ ሰድስት ሰዎችን መቱ!» (ኢያ. 7:4-5)።

እግዚአብሔር ለእስራኤላዊያን በምድረበዳ የተሰፋይቱን ምድር በጦርነት እንደሚይዙ ነግሮአቸዋል። ከእነርሱ ጋር እንደሚሆንና ምድሪቱን እንደሚሰጣቸው ተናግሯቸዋል። ነገር ግን አሁን አንድ አካን ከተባለ ሰው የተነሳ መላው እገሪቱ ዋጋ ልትከፍል ነው። አንድ ሰው ሕግ በመስበሩ ምክንያት። መፅሐፍ ቅዱስ «የእስራኤል ልጆች ግን እርም በሆነው ነገር በደሰ» ይላል። ነገሩን ያደረገው አካን ነው፤ ነገር ግን በእርሱ ጥፋት መላው ሕዝብ ተጠያቂ ሆኖአል። «ከይሁዳ ነገድ የሆነ እካን እርሱም የኮርሚ ልጅ የዘንባሪ ልጅ የዛሪ ልጅ እርም ከሆነው ነገር ወሰዶ የእግዚአብሔርም ቁጣ በእስራኤል ልጆች ላይ ነደደ» (ኢያ. 7:1)።

ኢያሱ በተፈጠው ሁኔታ ግራ ተጋብቶ በእግዚአብሔር ፊት በግንባሩ ወደቀ። «ምንድነው ችግሩ?» ብሎ ጠየቀ። እግዚአብሔር

አንድ ሰው በኢያሪክ እርም የሆነውን ነገር እንደወለደ ተናገረ። እግዚአብሔር ይህን ያደረገው ሰው ማን እንደሆነ ለኢያሱ ሳይነግረው እያንዳንዱን ሰው ወደፊቱ እንዲያመጣ ነገረው። «በየነገሩችሁ... እርም የሆነውም ነገር የተገኘበት ሰው የእግዚአብሔርን ቃል ኪዳን አፍርሶአልና በእስራኤልም ዘንድ በደል አድርጓልና እርሱና ያለው ሁሉ በእሳት ይቃጠላሉ» (ኢያ 7:14-15)። አካን በድንጋይ ተወግሮ ቢቃጠልም ይህ ሁሉ የሆነው ግን በእርሱ አማካኝነት ሰላሳ ሰድስት ንፁህን ሰዎች ዋጋ ከከፈሉ በኋላ ነው።

እስራኤላዊያን ወደ ከነእን ከተሻገሩ በኋላ አካን ያደረገውን ነገር እነርሱ ደግመው እንዳያደርጉ እግዚአብሔር ፈልጓል። ስለዚህ እግዚአብሔር አካን የሚወደውንና የነበረው ነገር ሁሉ እንዲቃጠል አደረገ።

«እስራኤልም ሁሉ በድንጋይ ወገሩት በእሳትም አቃጠሏቸው በድንጋይም ወገሯቸው።» (ኢያ. 7:25)

አሁን እየገባንበት ያለው አዲስ ክፍለ ዘመን ቅፅበታዊ የሆኑ ተአምራትን እንዳየንባቸው የሕጻንነት የሪቫይቫል ጊዜዎቻችን አይደሉም። የርዳኖስን አቋርጠን በሳል ወደምንሆንበት ወደ እግዚአብሔር የተሰፋ ምድር ከገባን በኋላ እነዚህን የምድረበዳ የሕጻንነት ኃጢአቶች ማድረግ አይገባንም። እግዚአብሔር በእኛ ላይ ከባድ ኃላፊነት አስቀምጧል፤ ስለዚህ ነው እርስ በእርሳችን መጠባበቅ ያለብን።

ይህ የብሉይ ኪዳን ጉዳይ ብቻ አይደለም። የቀድሞዋ ቤተክርስቲያን በሐዋርያት ሥራ መፅሐፍ ወደተለማመደችው ነገር እየተመለሰን እንዳለን አምናለሁ። በሐዋርያት ሥራ 5 ላይ ሐናንያና ሰጴራ የተባሉ ባልና ሚስት በመባ ከስጡት ገንዘብ የተነሳ ተቀፅፈው ሲሞቱ እናያለን። ቁጥር 11 እንዲህ ይለናል፡- «በቤተክርስቲያን ሁሉና ይህንም በሰሙ ሁሉ ላይ ታላቅ ፍርሃት ሆነ»።

ችግሩ የገንዘቡ መጠን ሳይሆን ሐናንያና ሰጸራ ያገኙትን ገንዘብ በተመለከተ መዋሸታቸው ነው። እንደ አካን ሁሉ የአነርሱ ኃጢአት ወደ ቤተክርስቲያን ተስፋፍቶ ሌሎችን እንዳይገድል ሕይወታቸውን አጡ።

አካን የተባለው አንድ ሰው አግዚአብሔር በእጃቸው አንኳን እንዳይነኩ ያስጠነቀቃቸውን ነገር ሰርቆ አስቀመጠ። በእርሱ ባንድ ሰው ድርጊት የተነሳ መላው ሕዝብ ተጠያቂ ሆነ። በነፃነት የምታደርጉት እያንዳንዱ ነገር ሌላው ሰው ላይ ተፅዕኖ ያሳድራል። በአገልግሎታችሁ፣ በመስጠታችሁ፣ ለሌሎች በምትገቡት ተስፋ ወይም በንግዳችሁ መስራት የሚገባችሁን ነገር ቸል ብትሉ፤ ጉዳዩ የግል ጉዳይ ሆኖ አይቀርም። በነጻነት «ዛሬ ማታ አላገለግልም» ማለት አትችሉም። በነጻነት ካላገለገላችሁ ሌላውን ትጉዳላችሁ። እውነተኛ ነጻነት የሌለው ሰው ነጻነት ላይ የሚያሳድረውን ተፅዕኖ ሳይረዳ ማንኛውንም ግላዊ ውሳኔ ለማድረግ አይደራም። እውነተኛ ነጻነት ስለሚገኝበት ግላዊ ውሳኔ ለማድረግ የሌሎችን ነጻነት የሚጠበቅ ነው።

ሕይወቱ በኃጢአት ምክንያት በአግባቡ የማይመራ ሰው ካያችሁ በቀጥታ ወደዚያ ሰው ሂዱ። ኃላፊነት ውሰዱ። «ሰማኝ፤ ስለ አንተ ግድ ብሎኛል። በጥሩ ሁኔታ አየኛርክ አይደለም። ይህንን ነገር አንድታቆመው አፈልጋለሁ፤ ምክንያቱም ቤተሰብ፣ ማህበረሰብና ቤተክርስቲያን የዚህ ነገር ተጉዲ አየሁ ነው» በሉት። በምሽግ ሆናችሁ በምትዋጉበት ጊዜ ለሰላም ብዙ ሰፊ ስፍራ አይኖርም። አንዳችን ለአንዳችን ተጠያቂ የምንሆንበት ጊዜ ነው። ይህ የኃላፊነት ጊዜ ነው።

4. ነጻነት ከባርነት ይልቅ የበለጠ ቁጥጥርን ያመጣል

ባርነትን አንድ የበላይ የሆነ ሰው የሚቆጣጠረን አድርገን አናስበዋለን። ነገር ግን ነጻነት የበለጠ ቁጥጥርን ያስከትላል። ልክ እስራኤላዊያን በግብፅ በባርነት እንደነበሩበት ጊዜ ራሳችሁን የምታወጡበት ባርነት አለ። ነገር ግን ደግሞ በራሳችሁ ኃላፊነት በጉደለው ውሳኔ ምክንያት በራሳችሁ ላይ የምታመጡት ባርነት አለ። ስለዚህ በየቀኑ የምናደርገው ውሳኔያችን በእኛና በሌሎች ላይ ዘላለማዊ የሆነ ተፅዕኖ ስላለው ክዚህ የነጻነት መርህ የተነሳ ውስጣዊ ቁጥጥር ያስፈልገናል።

ታላቁ ሐዋሪያ ጳውሎስ በ1ኛ.ቆሮ. 6:12 ላይ እንዲህ አለ፡- «ሁሉ ተፈቅዶልኛል በእኔ ላይ ግን አንድ ነገር አንኳ አይሰለጥንብኝም»። ከአሁን ጀምሮ በምናደርገው ነገር ላይ አግዚአብሔር ተጠያቂነት እንደሚያሳድርብን አምናለሁ።

በባርነት ውስጥ የሌለ የቁጥጥር አይነትን በነጻነት ውስጥ መለማመድ አለብን፤ አርሱም ራስን መቆጣጠር ነው። ዛሬ በብዙ ውጫዊ ነገሮች ቁጥጥር ስር ለመሆንና ለነፍሱ ለመሆን ብዙ ዕድል አለ። በጣም ብዙ የቴሌቪዥን አይነቶችና የቪዲዮ ማሸኖች በቤታችን አየወረሩንና ባሪያ እያደረጉን ነው። ብዙ ኬብል ኔትወርኮችና የሆሊውድ ፊልሞች አሉ። ብዙ የመዝናኛ ቦታዎችና የባህር ዳርቻዎች አሉ። ወደዚያ የሚያደርሱን ፈጣን መኪናዎችም አሉ።

ባሪያዎችን በባርነት ማቆየት ቀላል ነው፤ ምክንያቱም ጀራፍ መጠቀም ትችላላችሁ። የጦር መሳሪያ መጠቀም ትችላላችሁ። ውሾችን መጠቀም ትችላላችሁ። ሰዎችን ምግባቸውን በመከልከል ወይም የተለያዩ መብቶቻቸውን በመከልከል ልታስፈራሯቸው ትችላላችሁ።

ነገር ግን ነጻነት ከባርነት የበለጠ ቁጥጥር አለበት፤ ምክንያቱም በነጻነት ውስጥ የምትቆጣጠሩት ራሳችሁን ነው። ቲቪ መቼ ማየት እንዳለባችሁና እንደሌለባችሁ የምትወስኑት ራሳችሁ ናችሁ። ማንበብ መፈለጋችሁና አስመፈለጋችሁን የምትወስኑት ራሳችሁ ናችሁ። በነጻነት ከራሳችሁ በቀር እናንተን ሊያስገድዳችሁ የሚችል ሌላ ምንም ኃይል የለም። ይህ ደግሞ አንድ ሰው እናንተን ይቆጣጠርበት ከነበረበት ጊዜ ይልቅ ጠንካራ ስራ ይጠይቃችኋል።

በነጻነት ውስጥ በጊዜ የመነሳትና ወደስራ የመግባት ኃላፊነት አለባችሁ። ወደስራ ከሄዳችሁም በኋላ አዛ የመቆየታችሁ ሁኔታ የሚወሰነው በእናንተ ነው። የራሳችሁን በጀት አዘጋጅታችሁ የበት ኪራይ መክፈል ባለባችሁ ስትት ገንዘቡን ሀምበርገር በመብላት እንዳታጠፉት የምትወስኑት ራሳችሁ ናችሁ። ይህ ራስን በሚገባ መቆጣጠር ይጠይቃል፤ አይደለም?

በነጻነት ውስጥ የዶሮ ፍም ጥብስ፣ ሩዝና ባቂላ፣ መኮሮኒና አይብ እንዲሁም የተለያዩ ምግቦቻችሁን በተመለከተ

የምትመርጡትና የምታዘጋጁት እናንተ ናችሁ። የምግባችሁን ሁኔታ እግዚአብሔር እንዲቆጣጠርላችሁ ትመኛላችሁ? እኔ እመኛለሁ። ቡፌዎችን እጠላቸዋለሁ፤ ምክንያቱም ኃላፊነቱን ይፈታተንታል። ምግቦቹ በተርታ ተቀምጠው በዚያ ሳልፍ ሆይ «የአይብ ኬክ፣ ዶሮና ሩዝ!» እያለ ይጮኹልኑ። የዚያን ጊዜ ነው የአፕታይት ነጻነት ጥያቄ ውስጥ የሚገባው። ሆኖችሁ «በቃኝ!» ይላል አይናችሁ ደግሞ «ጨምር!» ይላል። እግዚአብሔር ምን መብላት እንዳለባችሁ እንዲነግራችሁና ሲበቃ ደግሞ እንድታቆሙ እንዲነግራችሁ አትፈልጉም? «በቃ የእኔ ልጅ፤ ከዚህ በላይ ይበቃሃል።» እንዲህ ቢሆን ጥሩ ነው አይደል? ከአስር አመት በፊት የነበራችሁ ቅርፅ እንዲኖራችሁ ትፈልጋላችሁ። በጭቆና እያላችሁ ጨቋኝ ምን፤ መቼና ምን ያህል መብላት እንዳለባችሁ ይቆጣጠራችኋል። ራሳችሁን መቆጣጠር አያስፈልጋችሁም ነበር።

ነገር ግን አሁን እንዲህ አይነቱ ነገር አይሰራም። ስዚህ ነው እንዲያመንፈስ ፍሬ ራስን መቆጣጠር (መግዛት) የሆነው (ገላ 5:23)። ራሳችሁን ካልተቆጣጠራችሁት ሌላው ይቆጣጠራችኋል። ፍሬው ወዲያው የሚታይ ነገር ሳይሆን የሚያድግ ነገር ነው። በነጻነት ውስጥ አያሉ የእግዚአብሔርን ቃል እንዲያሰላስል የተሰጠው ትዕዛዝና መንፈስ ቅዱስ ያለፈውን የባርነት አመለካከት የሚገርዝበት ሁኔታ እጅግ አስፈላጊ ነው (ኢያ. 1:8 ተመልከቱ)።

ስለዚህ በባርነት የጎድን እሩብ ሰጥተዋችሁ በቃችሁ ስለሚሏችሁ በነጻነት ደግሞ ከባርነት በበለጠ ሁኔታ ቁጥጥር ያስፈልጋችኋል። ትንሽ የጎድን ቁራጭ ብቻ በሚለጣችሁ ጊዜ ራሳችሁን መቆጣጠር አያስፈልጋችሁም።

እንደ መንፈሳዊ ምሳሌዎችና እንደ በሳል መሪዎች ሆነን ማደግ አለብን። መፅሐፍ ቅዱስ መሪዎች ራሳቸውን የሚገዙ እንዲሆኑ ይናገራል። ሐዋርያው ጳውሎስ ለንደኛውና አብሮት መሪ ለሆነው ሰቲቶ ሲፅፍለት መሪ «የማይነቀፍ ሊሆን ይገባዋልና፤ የማይኮራ፤ የማይቆጣ፤ የማይሰክር፤ የማይጨቃጨቅ፤ ነውረኛ ረብ የማይወድ፤ ነገር ግን እንግዳ ተቀባይ፤ በጎ የሆነውን ነገር የሚወድ፤ ጠንቃቃ፤ ጸድቅ፤ ቅዱስ፤ ራሱን የሚገዛ» (ቲቶ 1:7-8)። ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ሲፅፍ ደግሞ መሪዎች «አስቀድመው

ይፈቱት፤ ከዚያም በኋላ ያለ ነቀፋ ቢሆኑ . . . ያገልግሉ» (1 ቢሞ 3:10)።

ራስን መግዛት በባርነት ውስጥ የማይታወቅ የነጻነት ባህሪ ነው። በመጨረሻ ዘመናት የርዳናስን ለመሻገር አግሮቻችንን በምናነሳበት ጊዜ «መልካም መስሎ ከተለማህ አድርገው» የሚለው አሁን ያለው አለም መፈክር የሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን ዜጎች ከሆንነው ከእኛ ተቀርፎ ሲወድቅ ይገባል። በድህነት እንደመራ ከላይ መሉ ለመሉ በሆነ ቁጥጥር መኖር እንፈልጋለን። ነገር ግን ነገሮች እንደዚህ አይሆኑም። ነጻነት እውን የሚሆነው እግዚአብሔር ከምድረበዳ ፍሬያማ ሰራ ወዳለበት ወደ ከነአን እንዲመራን ለንፈቅድ ነው። ይህ ከጥገኝነት ወደ ኃላፊነት መሸጋገር ነው።

እኔ ከመሞቴ በፊት መልካምን ጦርነት ለመዋጋት የበለሁና የማይፈሩ በሚሲዮን የሚቆጠሩ ቅዱሳንን ማየት እፈልጋለሁ። እያወራሁ ያለሁት ትልልቅ ተግዳሮቶችን ተጋፍጠው ለማሸነፍ ምን እንደሚያስፈልግ የሚያውቁ ሕዝቦችን ነው። የሰራንና የኃላፊነትን መንፈስ የያዘ ትውልድን ለማየት እናፍቃለሁ። ስኬትንና ውድቀትን በሚገባ ማስተናገድ የሚችል ትውልድን ለማየት እናፍቃለሁ።

በአለም ላይ ተሸንፎ የማያውቅ ሻምፒዮን የሆነ ቦክሰኛ አጋጥሞኝ አያውቅም። የአሸናፊነቱን ቀበቶ በሚያጠልቅበት ጊዜ ማንም ሽንፈቱን አያስታውሰም። ነገር ግን አራተኛው ዙር ላይ ተመቶና ደምቶ አንደገና ወደ ጨዋታው ላይመለስ አፈግፋኑ ይሆናል። ማኔጀሩ ግን «አይዞህ ትመታዋለህ» ይለዋል። ቦክሰኛው ግን «እንዴ አብደሃል? ተመልሼ ልገባ አልችልም። እጆቼ ደካመዋል አልችለም» ይላል። ስለዚህ ማኔጀሩ ጡንቻዎቹን እያሻሸለት ማድረግ እንደሚችል ይነግረዋል። ማኔጀሩ በውሃ ፊቱን ያባብስለታል፤ የፊት መከላከያው በትክክል ስፍራው ላይ መሆኑን ያረጋግጣል፤ ትክክሉን መታ አድርጎ ወደ ተቀናቃኙ እንዲሄድ ያደርጋል።

እግዚአብሔርም ባጋጠማችሁ ነገሮች ውስጥ ተዋግታችሁ ልታሸንፉ እንደማትችሉ ሲለማችሁ የሚያደርገው እንደዚህ ነው። ራሳችሁን በመግዛት ዲስፕሊን ውስጥ ስትሆኑ መንፈስ ቅዱስ ከአፈገፈጋችሁበት ጥግ እያበረታታችሁ ቃሉን እየረጨባችሁ «መመለስ አለብህ፤ መዋጋት አለብህ!» ይላችኋል። ትክክላችሁን መታ

መታ አያደረጋችሁ «በአሰም ካለው ይልቅ በአንተ ያለው ታላቅ ነው። ኃይልን በሚሰጥህ በክርስቶስ ሁሉን ማድረግ ትችላለህ። ተነሳና ተዋጋ። ምድሪቱን ያዝ!» ይላችኋል።

የምንሸሸግበትና የምንደበቅበት ጊዜ አብቅቷል። ሕይወትን ከዮርዳኖስ ማዶ በመዋጋት የምትኖሩበት ጊዜ ነው። የኢየሱስ የምድረበዳ ቆይታ ይህን ነገር በተመሰከተ ብዙ የሚናገረን ነገር አለው። በዮርዳኖስ በመንፈስ ከተጠመቀ በኋላ ምድረበዳው የእርሱ የፈተና ጣቢያ ነበር። በመቀጠልም በእግዚአብሔር ኃይልና ቅባት መጣ። ከዚህ ጊዜ ጀምሮ በአገልግሎቱ ጥሪ መሰረት መስራት ጀመረ። አንዳንድ ጊዜ የአባቱን ፈቃድ ሰማድረግ በቀን ውስጥ ሃያ አራት ሰአት ይሰራ ነበር። የእርሱ ከነአን ሰውን በሞት እስሮ በያዘው በሰይጣን ስራ የተሞላ ነበር። ነገር ግን ኢየሱስ አሸነፈው፤ እናንተም በሐይቲ፣ በአፍሪካ፣ በአሜሪካ ወይም በየትም ቦታ የምትኖሩ ብትሆኑም የተጠራችሁት ሰዚህ ነው። እውነተኛ ነጻነትን ለማግኘት» «ዊያን» የተባሉትን ጠላቶች መጋፈጥ እሰባችሁ። ሞአባዊያን፣ ኢያቡሳዊያን፣ ከነአናዊያንና እግዚአብሔር ለእናንተ በሰጣችሁ የተስፋ ምድር ላይ ያሉትን ጠላቶች ሁሉ መጋፈጥ እሰባችሁ።

ሥራ አመራር!

ዛሬ የሚሰማ ጆሮ ያለን ሰዎች ዮርዳኖስ በኮረብቶች ላይ ሲፈስ ይሰማናል። በዘመን ፍጻሜ ያለን ትውልዶች ነን። እግዚአብሔር «የምድረበዳ ጊዜያችሁ አብቅቷል» ተዘጋጁ። መናውን ተሰናበቱት። ቀላል የሆኑ አካሄዶች አብቅተዋል። «ወደየትም ያልሆነ ረጅም ጉዞአችሁ አብቅቷል» አያሰ ነው። ስኃላፊነት ተዘጋጁ። ለስራ ተዘጋጁ። የነጻነትን ሽክም ተቀብላችሁ ከፍ ባለ ሁኔታ ኑሩት።

ኢየሱስ በአሰም ዙሪያ ለይፍንና ከረጢትን እየሰጠ ነው። «ዊያን» የተባሉት ጠላቶች በምድሪቱ ላይ አሉ። የሰይፍ አጀታ ስለታጠቅን ወይም እሁድ ስለሆነ የሚገበረከኩ አይደሉም። ነገር ግን ኮረብታውን ስንወጣ እግዚአብሔር ከእኛ ጋር በመሆን ይዋጋል።

እግዚአብሔር እንድትከውን ሃላፊነት የሰጠህ በምን አቀርቦተ ቁስ ላይ ነው? በአንተ ላይ ያደረገውን ይህን ስጦታ ለማወቅና

ለማሳደግ ነገ የምታደርገው ምንድነው? ቀላል ተአምራቶች ላላደጉ ህፃናቶች ነው። በህብረት የሚሆኑ ተአምራቶች ላደጉ ልጆች ነው። እናም በእግዚአብሔር ነገር ላይ ብቁ እንደሆኑ እንደ ሃያ አንደኛው ክፍለ ዘመን የተስፋው ቃል ወንዶችና ሴቶች ልጆች ወደፊት እንገስግስ።

ሰዎች በየቀኑ እራሳቸው የሚያደርጓቸው ምርጫዎችና ውላኔዎች ድምር ውጤቶች ናቸው። ሥራ አመራር! ሥራ አመራር! ሥራ አመራር! አሁን የመንቀሳቀስ ጊዜ ነው!

ፍጻሜያችሁን ወስኑ! ነጻነታችሁን ተቀበሉ። ስፍራችሁን ያዙ። ስኃላፊነት ምላሽ ሰጡ።

የነፃነት መርሆዎች
የምዕራፍ 11 ማጠቃለያ
በመጨረሻ ነጻ መውጣት

1. እውነተኛ ነጻነት የሰው ሕግ የሚያመጣው ሳይሆን የአስተሳሰብ ጉዳይ ነው።
2. ነጻነት ስሕይወታችሁ ኃላፊነትን መውሰድ ነው። ነጻነት የራሳችሁን ፍጻሜ ማዘጋጀትና የሚያጋጥማችሁን መወሰን ነው።
3. ኃላፊነት በጉዳላችሁ መጠን ብዙ ሕግ ያስፈልጋችኋል።
4. ራስን መግዛት (መቆጣጠር)ና ራስን ዲስፕሊን ማድረግ የእውነተኛ ነጻነት ባህሪያት ናቸው፤ ምክንያቱም ዲስፕሊን በራስ ላይ የሚጫን ሕግ ነው። ይህ ነጻነት ነው።
5. እውነተኛ ነጻነት የሌሎችን ነጻነት በሚነካ መልኩ የግል ውሳኔን የማድረግ መብት አይሰጠንም። እውነተኛ ነጻነት በኃላፊነት ከሌሎች ጉን እንድንቆምና ነጻነታቸውን እንድንከላከልላቸው ያደርጋል።
6. በባርነት ውስጥ ያሳሰፈሰንን በነጻነት ውስጥ ግን የምንለማመደው የቁጥጥር አይነት አለ፤ ራስን መግዛት!